Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 225 (7966). ◆ 26 ноябрь, 1982 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

Тошкентдаги тажриба-пиллакашлик фабрикаси ишчи-хизматчилари айни кунларда ҳар қачонгидан ҳам унумлироқ меҳнат қилмоқдалар. «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақа якунланишига саноқли кунлар қолди. Шунинг учун ҳам илғорлар СССР қардош оиласининг 60 йиллик юбилейига меҳнат туҳфаларини ҳозирлаш мақсадида қўш суръат билан ишлаб, смена топшириқларини анча зиёдаси билан бажаришяпти. Пилла саралoвчи Матлуба Ғуломова (чапда) ҳамда Маҳбуба Каримовалар шахсий мусобақада илғорлар сафида боришмоқда.

В. Сироткин фотолари.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

ОБЛАСТЬ партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни ўз вақтида сифатли бажариш юзасидан районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1982 йил 20 ноябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Пискент районига (район партия комитетининг секретари Баҳодиров, район ижроия комитетининг раиси Халилов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Нуров, район комсомол комитетининг секретари Акромов ўртоқлар). Бу районда 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда юксак суръатга эришилган. Далаларга минерал ўғит солиш ўн кунлик топшириғи 100 процент, бегона ўт илдизларини механизация ёрдамида тозалаш топшириғи 7,2 баравар, органик ўғит жамғариш ва далаларга солиш топшириғи 100 процент бажарилган. Токларни кесиш умумий топшириғи 100 процент, ток қатор ораларини ҳайдаш ва озиқлантириш топшириғи 100 процент, токларни кўмиш топшириғи 100 процент, мевали боғларни буташ ва шакл бериш топшириғи 100 процент, боғ қатор ораларини юмшатиш ва озиқлантириш топшириғи 100 процент, боғларни суғориш топшириғи 100 процент адо этилган. Хўжаликлараро суғориш тармоқлари ва коллектор дренажларни тозалаш ўн кунлик топшириғи 157 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғи 150 процент, ҳамма маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 103 процент, ҳайдов тракторларини ремонт қилиш топшириғи 133 процент, дон комбайнларини ремонт қилиш топшириғи 100 процент бажарилган.

Сабзавотчиликка ихтисослашган Тошкент районига (район партия комитетининг секретари Толипов, район ижроия комитетининг раиси Худойберганов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Тошпўлатов, район комсомол комитетининг секретари Ғозиев ўртоқлар). Бу районда 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда юксак суръатга эришилган. Далаларга шудгор олдидан минерал ўғит солиш ўн кунлик топшириғи 113 процент, органик ўғит жамғариш ва далаларга солиш топшириғи 100 процент, кузги шудгор топшириғи 113 процент бажарилган. Токларни кесиш, кўмиш, қатор ораларини юмшатиш умумий топшириғи 100 процент, плантацияларга ишлов бериш ўн кунлик топшириғи 144 процент, хўжаликлараро суғориш тармоқлари ва коллектор-дренажларни ремонт қилиш топшириғи 159 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғи 200 процент, ҳамма маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 100 процент, ҳайдов тракторларини ремонт қилиш топшириғи 100 процент, сомонни буғлаш топшириғи 123 процент, суюқ озуқа аралашмаси тайёрлаш топшириғи 128 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғи 117 процент бажарилган.

1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни бажаришда Оққўрғон, Ғалаба, Оҳангарон районларида яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Бекобод, Бўка ва Паркент районларида 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни бажариш ишлари суст уюштирилаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Пискент ва Тошкент районларига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

* * *

ОБЛАСТЬ партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети янги ерларни ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалик оборотига киритиш, аввалдан суғориб келинаётган ерларни капитал текислаш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш, асосий ишлаб чиқариш қувватларини қуриш ва ишга тушириш юзасидан область қурилиш ва сув хўжалиги ташкилотлари социалистик мусобақасининг 1982 йил октябрь ойи якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

«Паркентводстрой» трестининг 2-механизациялашган кўчма колоннаси коллективига (бошлиғи Сиропатов, партия ташкилотининг секретари Абдурасулов, касаба союз ташкилотининг раиси Красильникова, комсомол ташкилотининг секретари Абдуллаев ўртоқлар). Бу кўчма колоннада октябрь ойида бош пудрат ишлари 108 процент, ўз кучлари билан 105 процент, объектларни ва тугалланган босқичларни фойдаланишга топшириш 102 процент ва меҳнат унумдорлиги 104 процент бажарилган.

Байроқ «Узспецводмеханизация» трестининг Ўрта Чирчиқ районидаги 5-механизациялашган кўчма колоннасидан олиб берилади.

«Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасининг 7-механизациялашган кўчма колоннасига (бошлиғи Юнусов, партия ташкилотининг секретари Холиқов, касаба союз ташкилотининг раиси Самсонова, комсомол ташкилотининг секретари Жабборова ўртоқлар). Бу кўчма колоннада октябрь ойида бош пудрат ишлари 107 процент, ўз кучлари билан 107 процент, объектларни ва тугалланган босқичларни фойдаланишга топшириш 100 процент, меҳнат унумдорлиги 104 процент бажарилган.

Байроқ «Ташкентводстрой» трестининг Бекобод районидаги 6-механизациялашган кўчма колоннасидан олиб берилади.

«Узспецводмеханизация» трестининг 5-механизациялашган кўчма колоннаси ва «Ташкентводстрой» трестининг 1-механизациялашган кўчма колоннаси коллективларининг яхши ишлаётганликлари қайд этилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун «Паркентводстрой» трестининг 2-механизациялашган кўчма колоннасига (Бўстонлиқ райони) ва «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасининг 7-механизациялашган кўчма колоннасига (Оққўрғон райони) биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ДЕҲҚОН ҲАМИША ЭРТАНИ ЎЙЛАЙДИ

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

КОЛХОЗИМИЗ пахтакорлари СССРнинг 60 йиллик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқдалар. 800 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 27,5 центнер ўрнига 31 центнердан ҳосил кўтариб, эл хирмонига 2278 тонна дурдона армуғон этдик. Мамурқул Мавлонов, Каримжон Деҳқонбоев, Холбой Шукуров, Шербўта Деҳқонов сингари уста пахтакорлар бошлик коллективлар ҳосилдорликни 35—40 центнерга етказиб райондаги илғор бригада ва звенолар сафидан ўрин олдилар.

Кунлик ўсишнинг юқори бўлишини таъминлаш мақсадида ипатоволиклар методи асосида иш юритувчи 2 та терим-транспорт отряди ташкил қилдик. Мавсум давомида 35 та транспорт тракторлари ва 12 та пахта териш машинасининг юқори унум билан ишлатилиши туфайли ялпи ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»ларда йиғиштириб олдик. Бунда «пўлат этак»лардан 200—270 тоннадан «оқ олтин» тўккан Турсунбой Ғофуров, Тожиқул Ҳасанов, Аҳмаджон Раҳмонов, Тўхтабой Қўлдошев каби механизаторларимизнинг қўшган ҳиссалари салмоқли бўлди.

Бугун далалардаги сўнгги чаноқлар териб олиняпти. Албатта, келгуси йилда ҳам мўл ҳосил олишга аҳд қилган деҳқон худди шу дақиқалардан бошлаб замин ҳозирлайди. Буни яхши англаган деҳқонларимиз кузги-қишки ишларни муваффақиятли ўтказиш юзасидан зарур тадбирларни белгилаб олдилар. Шу асосда ҳосилдан бўшаган майдонларни юз фоиз ғўзапоядан тозалаймиз. Бунинг учун 6 та карчовка мосламасидан унумли фойдаланамиз.

Махсус плуг билан шудгорлаш яхши натижа бераётгани сўнгги 2—3 йиллик тажрибамиздан маълум. Бунда баҳор пайти пайкалларни қайта ҳайдашга ҳожат қолмайди, ерни бароналаб барақа уруғи қадашга киришиш мумкин. Бу йил 8 та ҳайдов трактори ёрдамида 1100 гектар майдоннинг ҳаммасини ана шу плуглар ёрдамида шудгор қиламиз. Шудгорлаш давомида далаларга 3000 тонна маҳаллий ўғит чиқарамиз, гектарига 150 килограммдан аммофос соламиз, 300 гектар ерни грейдерлар ёрдамида текислаймиз, 110 гектар майдонга яхоб берамиз.

Табиат ҳеч қачон деҳқон билан ҳисоблашган эмас. Охирги пайтларда тез-тез қор ёғиши, ҳароратнинг анча паст келиши ҳаммамизни ташвишга солмоқда. Ер музлаб қолмасдан туриб, шудгорлаш ишларини бажаришимиз лозим. Шу мақсадда ҳайдов тракторининг икки сменада муттасил ишлашига алоҳида эътибор берамиз. 2 та ёнилғи билан таъминловчи тракторлар ва битта кўчма ремонт устахонаси ҳаракатда бўлади. Бу отрядлар бевосита даланинг ўзида намунали хизмат кўрсатишни йўлга қўйиши учун зарур эҳтиёт қисмлар билан таъминланади, тажрибали ва малакали ремонтчилар бириктириб қўйилади.

Колхозимизда ҳал қилиниши лозим бўлган ўзига хос муаммолар ҳам бор. Бундан 30—40 йил муқаддам плансиз равишда тут кўчатлари ўтказилиши натижасида экин майдонимизнинг деярли 80 фоизи 2—3 гектарлик майда-майда карталарга бўлиниб кетган эди. Айниқса, шудгорлаш, чигит экиш ва машина терими пайтида майдонларимиз торлиги яққол сезилиб қоларди. 5—6 йил аввал деҳқонларимиз билан келишиб, карталарни йириклаштиришга аҳд қилдик.

Бироқ бу ишни амалга оширишда айрим камчиликларга йўл қўйилди. Кекса тутларни кўчириб ташлашимиз натижасида кетма-кет йиллик пилла тайёрлаш планини бажарилмай қолди. Чунки тут плантацияларини барпо қилиш учун ортиқча майдонимиз йўқ, эндигина экилган кўчатларимиз эса ҳали етарли миқдорда ҳосил бермас эди. Биз йўл қўйилган хатодан тегишли хулоса чиқариб олдик. Тўқай ва жарликларни ўзлаштириш ҳисобига ерларни кенгайтириб, қолдиқ жойлар, дала йўллари, асосий ариқ ва зовурлар четига 20 минг тупдан ортиқ тут кўчати ўтказдик.

Ҳар қандай меҳнатда икки томонлама манфаатдорлик бўлиши лозим. Бири — моддий, иккинчиси — маънавий томони. Ҳар иккиси ҳам назардан четда қолмаган тақдирдагина натижа кўнгилдагидек бўлиши аён. Колхоз правленияси тадбирларни бажариш жараёнида механизаторлар ўртасида социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилишини таъминлайди. Кунлик ер ҳайдаш нормасини 1,5—2 ҳисса ортиғи билан бажарган механизаторга 20 сўм миқдордаги эсдалик совғалари мукофот тариқасида берилади. Мавсумда 100 гектардан ортиқ ер ҳайдашга эришган ғолиблар эса қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланадилар.

Бундай мусобақа бригада ва участкалар ўртасида ҳам йўлга қўйилади. Майдонларни шудгорлашга аъло даражада тайёрлаб, ариқ-зовурларни ўз муддатида тозалаган коллективларга 25 сўм пул мукофоти, кўчма Қизил байроқ ва кўчма вимпеллар топширилади.

Қиш фаслида ишловчиларнинг барчаси иссиқ кийимлар ва икки маҳал иссиқ овқат билан таъмин этиладилар.

И. АБДУРАҲИМОВ,
Бекобод районидаги «Коммунизм» колхози раиси.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ҲАЁТГА!

МЕҲНАТНИ ТАРАННУМ ЭТАМИЗ

Совет ёзувчисининг ижодий изланиши ҳамиша халқнинг орзу-умиди ва ташвишлари билан, унинг жонажон Ватан равнақи йўлида, порлоқ коммунистик жамият қуриш йўлидаги қаҳрамонона меҳнати билан жипс боғлангандир. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми мамлакат меҳнаткашлари, шу жумладан адиблар олдига ҳам янги каттадан-катта вазифаларни қўйди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов нутқидаги ҳар бир қоида, Пленум қарорларининг ҳар бир сатри бўлажак асарлар учун ажойиб мавзудир. Чунки Ватан адабиётининг кучи, унинг ҳамиша замон билан баравар қадам ташлашга интилишида, совет кишиларининг улуғвор ишларини, уларнинг фидокорона меҳнатини, ер юзида тинчлик учун курашини очиб беришдадир.

Кейинги йилларда Ўзбекистон ёзувчилари бунёдкор инсон, янги жамият қурувчисининг характерини ёрқин ифодалаб берадиган бир қанча яхши асарлар яратдилар. Бу асарлар шу билан бирга китобхонлари меҳнатда ва ижодда янги зафарлар сари чорлайдиган, катта маънавий аҳамиятга эга. Асарларнинг кўпчилиги адабиёт арбобларининг республика бўйлаб қилган ижодий сафарлари, колхозчилар, саноат корхоналари ва совхозларнинг ишчилари билан учрашувлари ҳамда суҳбатлари натижасида яратилган.

Мен республика адиблари номидан жонажон Коммунистик партияни биз бундан буён ҳам ўзимизнинг бутун кучимиз, истеъдодимизни ва ғайратимизни коммунистик қурилиш ишига бағишлаймиз, ССР Иттифоқининг шонли юбилейини ижодий фаолиятда янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб оламиз, деб ишонтиришни истайман.

Туроб ТЎЛА,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

БЕҚИЁС ҒАМХЎРЛИК

Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессияси совет кишилари фаровонлигини оширишнинг янги режаларини белгилаб берди. Сессия материаллари билан танишар эканман, партия ва ҳукуматимизнинг фанга алоҳида эътибор бераётганлигидан кўнглим ифтихорга тўлди. Хусусан, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат Н. К. Байбаков докладида «Илмий-тадқиқот ишларини пул билан таъминлашга 25,5 миллиард сўм ёки 1982 йилдагига қараганда 6,2 процент кўп маблағ сарфланади» деган жумлалар бор.

Бу фактлар олимлар меҳнатига бўлган беқиёс ғамхўрлик намунасидир. Шу муносабат билан республикамиз тадқиқотчиларининг шонли отряди олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Деҳқонларимиз эрта пишиб етиладиган, юксак ҳосилли, яхши сифат кўрсаткичларига эга бўлган пахта навларини кутмоқдалар. Биз бундан буён ҳам бутун куч ва ғайратимизни, билим ва маҳоратларимизни давр қўяётган ана шу талабларни жадал амалга оширилишига, пахтачиликни янада равнақ топтиришга интиламиз.

С. МИРАҲМЕДОВ,
Г. С. Зайцев номидаги ғўза селекцияси ва уруғчилик институтининг директори.

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛАМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми ва СССР Олий Советининг VII сессияси материаллари Ўрта Осиё темир йўли пўлат магистраллари меҳнатчиларининг кучига куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг муттасил Ленин йўлидан боришга, ер юзида тинчликни сақлаш учун, халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш учун, совет кишилари моддий фаровонлигини янада юксалтириш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишга азму қарор қилганлиги бизни қувонтирмоқда.

Партия ва ҳукумат темир йўл транспортига жуда катта аҳамият бермоқда. Сўнгги йилларда бизнинг электровоз ва тепловозлар паркимиз анча янгиланди, кўпгина участкаларда йўллар тикланиб, қўшимча йўллар қурилди. Темирйўлчиларнинг меҳнат ва турмуш шароити ҳам яхшиланди. Буларнинг ҳаммаси зиммамизга транспортдаги меҳнат натижалари учун алоҳида масъулият юклайди, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов Пленумда сўзлаган ўз нутқида ҳақли равишда таъкидлаб ўтганидек, транспортдаги иш натижалари ҳали ҳозирги кун талабларига жавоб бермайди. Биз ҳозир мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланишни, энг яхши ишчиларнинг тажрибасини барчанинг мулкига айлантиришни ўз вазифамиз деб ҳисоблаймиз. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада мен ва ўртоқларим ҳар ойда учтадан составни тежалган электр энергияси билан бошқариш, ёш машинистлар малакасини оширишда кўмаклашиш мажбуриятини қабул қилдик. Биз ўз сўзимиз устидан чиқамиз.

Пўлат магистралларининг меҳнатчилари КПСС ва Совет ҳукуматининг ички ҳамда ташқи сиёсатини батамом маъқуллаб, белгиланган планларни амалга оширишда янада активроқ иштирок этадилар, ўз меҳнат кўрсаткичларини яхшилайдилар.

Н. ҲАСАНОВ,
Тошкент локомотив мотор вагон депоси электровозининг машинисти.

ПЕШҚАДАМ ЧОРВАДОРЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш тадбирларини муддатидан илгари бажариш юзасидан районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги мусобақанинг 1982 йил 16 ноябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Калинин районига (район партия комитетининг секретари Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Абулқосимов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Дўсканаев, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ҳайдаров, район комсомол комитетининг секретари Абдураҳмонов ўртоқлар). Бу районда давлатга гўшт сотиш суръатини 15 процент, сут сотиш суръатини 10 процент, тухум сотиш суръатини 15 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда мол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Бўка районидан олиб берилади.

Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозга (раиси Акбаров, партия комитетининг секретари Усмонов, касаба союз комитетининг раиси Усмонов, комсомол комитетининг секретари Зуфаров ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 13 процент, сут сотиш суръатини 7 процент, тухум сотиш суръатини 12 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда мол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Коммунистик районидаги Свердлов номли колхоздан олиб берилади.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозига (раиси Мирзаев, партия комитетининг секретари Ризаев, касаба союз комитетининг раиси Абдиумаров, комсомол комитетининг секретари Умаров ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 18 процент, сут сотиш суръатини 8 процент, тухум сотиш суръатини 20 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда мол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Ғалаба районидаги «Победа» колхозидан олиб берилади.

Бўка районидаги «Бўка» совхозига (директори Аннаев, партия комитетининг секретари Валиев, ишчилар комитетининг раиси Пилипенко, комсомол комитетининг секретари Валиев ўртоқлар). Бу совхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 13 процент, сут сотиш суръатини 5 процент, тухум сотиш суръатини 36 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳамда мол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Калинин районидаги «Назарбек» совхозидан олиб берилади.

Бўка районида чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирларни бажариш ҳамда гўшт, сут, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотишда юксак суръатларга эришиш учун яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Калинин районига, Тошкент районидаги К. Маркс номли ва Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозларига ҳамда Бўка районидаги «Бўка» совхозига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

18 ДЕКАБРЬ — БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИГИ

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

ТОШКЕНТДАГИ 2515 автоколонна ишчи-хизматчилари СССРнинг 60 йиллик байрамига бағишлаб 18 декабрь куни Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалиги ўтказиш ҳақидаги ташаббусни бир овоздан маъқуллади. Корхонада шанбаликка ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича махсус штаб ташкил этилди.

Шанбалик куни, айниқса, Ю. Волков, О. Биков бошчилигидаги бригада пудрати асосида меҳнат қилаётган коллективлар энг юқори кўрсаткичларга эришажакларини маълум қилдилар. Хўжаликнинг 300 дан зиёд автомашинаси шаҳримизнинг турли ташкилотларида ишлайди. Улар ёрдамида 10 минг тоннадан зиёд халқ хўжалиги юклари ташиб берилади. Автомашиналар юк обороти эса 250 минг тонна-километрга етказилади. Шу куни тушган иш ҳақининг барчаси Тинчлик фондига ўтказилади.

М. ЗАРИПОВ.

ТЕЖАЛГАН ЁНИЛҒИ ҲИСОБИГА

В. И. Ленин номли кон-металлургия комбинатининг автотранспорт бошқармаси шофёрларидан бир группаси рейсга «Коммунистик шанбалик ҳисобига» белгиси билан чиқмоқдалар. Ҳа улар коммунистик шанбалик ҳисобига ҳозирданоқ халқ хўжалик юкларини манзилларига етказиб беришябди.

Шанбаликда 30 минг куб метр тоғ жинси ташилади, 1500 машина-соат ва 1200 трактор-соат иш бажарилади. Устахоналарда 70 дан кўп механизм ва агрегат ремонтдан чиқарилади.

Б. СОЛИҲОВ.

ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент область касаба союзлари Советининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси Л. А. Завьялов, химия ва нефть химияси саноати ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси А. А. Рихсиевларнинг касаба союз ташкилотларининг ташкилотчилик ишларини кучайтириш тўғрисидаги докладларини тинглаб, муҳокама этдилар.

Область касаба союзлари Советининг секретари С. У. Муҳаммаджонова 1983 йилги касаба союз бюджети ва давлат страхованиеси бюджети лойиҳалари, 1982 йилги бюджетларнинг ижроси ҳақида доклад қилди.

Пленум область касаба союзлари Советининг ёшлар ўртасида иш олиб бориш бўйича комиссиясининг ҳисоботини тинглади.

Пленумда область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Браилов сўзга чиқди.

Пленумда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

XVIII ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети **қарор қилади:**

1. XVIII чақириқ халқ депутатлари область Советининг учинчи сессияси 1982 йил 11 декабрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

2. Халқ депутатлари область Совети сессияси кун тартибига қуйидаги масалалар киритилсин:

— халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг 1982 йилги иши тўғрисида;

— Тошкент областини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1983 йилги плани ҳамда областни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1982 йилги плани бажарилишининг бориши ҳақида;

— Тошкент областининг 1983 йилги маҳаллий бюджети ва область 1981 йилги маҳаллий бюджетининг ижроси ҳақида;

— XVIII чақириқ халқ депутатлари область Совети иккинчи сессиясидаги докладда ва депутатларнинг нутқларида баён этилган танқидий таклиф ва мулоҳазалар бажарилишининг бориши ҳақида;

— область Совети депутатлари М. М. Мирхўжаев ва О. П. Моисеенколарнинг депутатлик вазифаларини, Совет ва унинг органлари қарорларини ва топшириқларини қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ахборотлари.

Тошкент область ижроия комитети раиси
Т. АЛИМОВ.

Тошкент область ижроия комитети секретари
А. МАНСУРОВ.

Тошкент шаҳри. 1982 йил 19 ноябрь.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ
ВАРАҚА № 11 (247)

ТЕКШИРУВЛАР САМАРАСИ

Хўжалигимиз асосан пахтачиликка ихтисослашган бўлсада, бошқа тармоқларни ривожлантиришга ҳам катта эътибор беряпмиз. Ҳозир пахтачилик, чорвачилик, ғаллачилик ва механизация бўйича халқ контроли группалари ва постлари ишлаб турибди.

Бу йил 723 гектар ерда пахта етиштирдик. Ҳосилни қисқа фурсатларда йиғиштириб олиш ва давлатга топширишда назоратчиларимиз алоҳида хизмат қилдилар. Колхоз бош агрономи коммунист Фозил Мусаев раҳбар бўлган постга 10 нафар назоратчи бирлашган. Назоратчилар йиғим-терим даврида «оқ олтин»га — олий сифат» деган шиорни баланд кўтардилар.

Терим мавсумида колхозда учта йиғим-транспорт отряди ташкил этилди. Группамиз аъзоси бош инженер Эрали Рисбоев мавжуд 21 та терим машинасининг тўла қувват билан ишлаши устида алоҳида қайғурди. Назоратчилар ташаббуси билан бу йил ҳам терим ипатоволиклар усулида ташкил этилди. Терим ишлари дала — бункер — прицеп — қабул пункти методи асосида олиб борилди. Бу усул пахтани ерга тўкилишининг олдини олди. Иккинчи томондан механиқ-ҳайдовчиларнинг самарали ишлашларини таъминлади. Умурзоқ Рўзибоев, Сулаймон Шахов каби «зангори кема» суворийлари мавсумда «пўлат этак»лардан 140—145 тоннадан пахта тўкишга муяссар бўлишди. Жами ҳосилнинг 90 проценти машиналар билан териб олинди.

Йиғим-терим палласида қабул пунктлари томон жўнатилган прицеплардан оз бўлса-да пахталар тўкилиб қоларди. Фарҳод Тожиқулов, Ҳасан Тошенов, Аҳрор Саидакбаров сингари назоратчиларимиз прицепларнинг усти доим брезентлар билан ёпилиши ва йўл четкаларига тўкилган толаларни пешма-пеш териб олиш устида кўз-қулоқ бўлиб турдилар. Пахта қабул пункти билан ҳам мунтазам алоқа ўрнатилди. Қайси бригададан пахта ифлос ёки намроқ келтирилса, дарҳол тегишли чора тадбирлар белгиладик.

Группамиз аъзоларининг иш фаолияти жойларда ташкил этилган махсус «Халқ контроли экрани»да муттасил ёритиб бориляпти. «Бонг урамиз», «Чақмоқ» варақаларида пахта нобудгарчилигига йўл қўяётганлар танқид қилинмоқда.

Хўжалигимиз пахтакорлари бу йил она-Ватан хирмонига 2360 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Ҳозир бутун эътибор теримни ниҳоясига етказиб, кузги-қишки тадбирларни сифатли ўтказишга қаратилгандир.

Т. ИЛЕСБОЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз халқ контроли группасининг раиси.

● Пискентдаги пахта тозалаш заводининг назоратчилари маҳсулот сифатига катта эътибор беряптилар. Суратда: (чапдан ўнгга) корхона халқ контроли группасининг раиси А. Жангариев ҳамда группа аъзолари У. Абдураҳимов ва Т. Ашуров ўртоқлар жўнатилаётган пахта тойларининг сифатини кўздан кечирмоқдалар.

В. Портнов фотоси.

Бизда ижодий ишлаш, халқ бойлигига чинакам омилкорлик билан муносабатда бўлиш намуналари озмунча эмас. Аммо, афсуски, бу тажриба етарли равишда оммалаштирилмаяпти. Ваҳоланки, бунда кўпинча алоҳида сарф-ҳаражат талаб этилмайди. Демак, бошқа нарса — хўжасизликка, исрофгарчиликка қарши қатъий кураш ва ташаббускорлик етишмайди.

(Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида сўзлаган нутқидан).

ҚИШЛОВ — СИНОВ

ГАПНИ БУРМАНГ

Чорвачиликдан гап очилса паркентликларнинг гўё жони киргандек бўлади. Оғизларининг таноби қочиб ўтган ойларда район бўйича эришилган ютуқлардан тўхтамай тонгдан тунгача гапиришади. Тўғри, ютуқлар йўқ эмас. Тўққиз ой давомида районда қорамоллар сони салкам 13 процент, қўйлар сони эса 9 процент кўпайди. Планга нисбатан 120 тонна гўшт, 85 тонна сут, 177 минг дона тухум кўп етиштирилди.

— Бу ютуққа сизнинг хўжалигингиз қандай ҳисса қўшди?— сўраймиз Энгельс номли совхоз директори К. Иброҳимовдан.

Саволимиз директорга унчалик ёқинқирамади шекилли, гапни бошқа томонга буриб кетди. Амалда эса совхозда чорвачилик зиён соҳага айланиб қолган эди. Хўжаликда гўшт етиштириш ва давлатга сотиш планлари молларни бўрдоқига боқиш ҳисобига эмас, балки мажбуран сўйилган дардчил, ориқ бузоқлар, сигирлар ва қўйлар ҳисобига бажариляпти. Буни директор билса ҳам бизнинг олдимизда ўзини билмасликка солди. Совхозда сигирлар дардга чалиниб нобуд бўлавергандан кейин сут етиштириш ҳам камайиб кетди. Район бўйича ҳозиргача ҳар бир сигирдан ўртача 2373 килограммдан сут соғиб олинди. Энгельс номли совхозда эса бу кўрсаткич 1958 килограммни ташкил этаяпти.

Ўтган ойларда турли сабаблар билан ўртача тирик вазни 89 килограммга ҳам тўғри келмайдиган 84 та қорамол сўйиб юборилди. Буларнинг 71 таси бир-икки ёшга ҳам етмаган бузоқлар эди. Бузоқлар сақланаётган, боқилаётган жойларни кўриб юраги бўшроқ киши беихтиёр кўзига ёш олади. Хоналар совуқ, ифлос, зах. Эшик ва деразалардан ғўриллаб шамол кириб турибди. Бўғоз сигирлар боқилаётган хоналар эса бундан ҳам беш баттар Қишли-қировли кунлар бошланган бўлса ҳам деразаларга ойна солинмаган, молларга сув илитиб берилмайди. Бўғоз сигирлар ҳам, соғин сигирлар ҳам бир хилда боқиляпти Шундай бўлгандан кейин улардан соғлом бузоқ олиб бўлармиди? Туғилган бузок ҳам тўйиб сут ичмайди, совуқда қалтираб дарров бирор дардга чалинади

Қўйхоналарда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Ўтган ойларда 676 та дардчил қўй харом ўлмасин деб сўйиб юборилди. Жониворларнинг ҳар бири 20 килограмм ҳам тош босмади. Қани энди шу озғин бузоқлар билан қўйлар семиртириб сўйилса, шунда 18—19 минг сўмлик фойда олинган бўлар эди. Ҳозирча совхоз зиён остида қолиб кетаяпти. Ҳаммасига хўжалик раҳбарларининг ўзлари айбдордирлар.

— Бизга кўп ёпишаверманглар,— деди директор зарда қилиб.— Чорвачиликдан зиён кўраётганлар районда фақат бизнинг хўжалик эмас. Энг илғорлардан ҳисобланган «Ленинобод» совхози фермасига ҳам бир бош суқиб кўринглар. Биздагидан ҳам хунукроқ манзарани ўша ерда кўрасиз.

Афсуски, бу гап тўғри чиқди. «Ленинобод» совхозида сут, тухум харид қилиш планлари ойма-ой оқсаб келаётган экан. Давлатга 13 тонна сут, 3 минг дона тухум кам етказиб берилибди. Молларнинг қай аҳволда боқилаётганлигини сўраманг ҳам. Парваришнинг ёмонлиги учун 70 бош қорамол, 791 та қўй касалликка чалинган, мажбуран сўйиб юборилибди. Ҳаммаси ориқ бўлгандан кейин дурустроқ тош ҳам босмади. Моллар ва қўйларнинг беҳуда нобуд бўлиши натижасида совхоз салкам 50 минг сўмлик зарар кўрди.

Совхоз директори Т. Ризаев бош зоотехник Х. Холматов билан бош ветеринария врачи Н. Усмоновга ишониб қўйиб, кейинги ойларда фермадан ҳеч хабар олмай қўйган экан. Мана энди у салкам 50 минг сўмлик зарарни эшитгандан кейин ўзини қаерга қўйишни билмай юрибди. Одамларга ишониш керак, лекин текшириб туриш ҳам лозим-да. Ишонган дўстлари мана бугун панд бериб ўтиришибди. Энди шунча зарарни кимдан ундириб оламан деб директорнинг боши қотган

Райондаги бошқа хўжаликларда ҳам чорвачиликдан фойда ўрнига зарар кўрилаётганлиги ачинарлидир. «Бўстон» совхози гўшт етиштириш ва топшириш планларини ой сайин бажаролмаяпти. Хўжасизлик натижасида ўтган ойларда қўйларнинг салкам 20 проценти қирилиб кетди. Мажбуран сўйилган қўйларнинг тирик вазни 17 килограммга ҳам тўғри келмади. Бундан хўжалик 13 минг сўмлик зарар кўрди.

Бошқа хўжаликларда ҳам моллар туёғи кўпайиш ўрнига тобора камайиб кетяпти. Ўтган йилга нисбатан «Прогресс» совхозида қорамоллар сони салкам 12 процент, «Паркент» совхозида сигирлар сони 4 процент, 6 та совхозда эса қўйлар сони салкам 18 процент камайиб кетди. Паррандаларни кўпайтиришга ҳам эътибор берилмай қўйган.

Хўжалик ички эҳтиёжи учун моллар ва қўйларни худа-бехудага сўйиб юбориш натижасида ўтган ойларда район бўйича давлатга 340 минг сўмлик зиён етказилди. 4 та совхозда сут етиштириш ўтган йилга нисбатан 115 тонна камайиб кетди.

Область халқ контроли комитети назоратчилари район хўжаликларида бўлганларида яна бир қатор нуқсонларни очиб ташладилар. Чорва қишлови бошланган бўлишига қарамай фермаларни қишга тайёрлаш, озуқа жамғариш ўлда-жўлда қолган. Ҳозир шошилинч чоралар кўрилмаса, қишлов давомида яна кўплаб молларнинг нобуд бўлиши турган гап.

Ж. НОСИРОВ.

ҚУРУҚ САВЛАТ

«ПРОЖЕКТОР»НИНГ НУРИ ҚАНИ?

ИЧКАРИГА кираверишдаги стендлар ёнига «Комсомол прожектори» ҳам қўйилган. Унга кўз ташлаймиз. Учта ишчининг портрети, сентябрь ойида биринчи ва иккинчи ўринни олган бригада ва цех бошлиқларининг фамилияси, штаб аъзолари ва учта секциянинг номи ёзилган рўйхатни кўрамиз. Бошқа маълумотлар йўқ. Наҳотки, кейинги ойларда бирон марта ҳам рейд ўтказилмаган бўлса?!

Комсомол комитетига кирамиз. Ҳисоб секторининг мудири Машҳура Ҳафизовадан бошқа ҳеч ким йўқ.

— Секретаримизнинг ишдан бўшаб кетганига анча вақт бўлиб қолди, — дейди у. — Секретарь ўринбосари эса пахтада. Прожекторчилар билан ким шуғулланишини билмайман.

— Балки иш планлари бордир?

М. Ҳафизова ҳужжатлар қўйилган шкафни анча титкилади. Бироздан сўнг катта папкани олиб ичини очди. Лекин ҳа деганда бизга керакли ҳужжатлар топилавермади. Унга сари М. Ҳафизова ўнғайсизланарди. Ниҳоят, у «комсомол прожектори»нинг 1978 йилги иш планини топиб олдимизга қўйди.

— «Комсомол прожектори» штабининг 5 аъзоси бор экан, — деди у ҳужжатлардан кўз узмай, — мана рўйхат.

—Шундай катта корхонада-я, — яна саволга тутдик.

— Цехлардаям бор, — деди у секин. — Уларни секретарь ўринбосари билади.

Бошқа ҳужжатлар чиқмади. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидаги «Комсомол прожектори» штаби кейинги йилларда қандай рейдлар ўтказган, улар қандай натижа берган — номаълум. Чамаси корхона комсомол комитети бу масала билан мутлақо шуғулланмай қўйганга ўхшайди.

Корхонада ҳамма иш дазмоллангандек силлиқ кетаяпти деб айтолмаймиз. Комсомол ёшлар ўртасида меҳнат интизоми анча бўшашиб кетган. Ишга кечикиб келиш ҳоллари тез-тез учраб туради. Бу айниқса, 2 ва 3-цех ёшларига одат бўлиб қолган. Ҳар куни камида 8—10 ишчи биринчи сменага, ярим соатлар кеч келади. Бу эса ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатаяпти. Цехларда план ва мажбуриятлар бажарилмаяпти, маҳсулотнинг бир қисми бракка чиқиб кетяпти, штурмчилик ҳаракати кучайяпти. «Комсомол прожектори» аъзолари эса ўзларини панага олиб юрибдилар.

Бугунги кунда бирлашма комсомол ташкилоти ҳисобида 1900 дан ортиқ ВЛКСМ аъзоси бор. Бу жуда катта куч. Лекин улардан оқилона фойдаланишга, ёшларни жамоат ишларига тортишга корхона комсомол комитети активлик кўрсатмаяпти. Бўлмаса корхонада ташаббускор ёшлар оз эмас.

ВЛКСМ XIX съезди делегати Олия Хожиева, Шоҳида Мўминова, Фарида Беҳонова, Шаҳодат Қосимова... Улар ишлаб чиқаришда илғор, лекин ёшларни қовуштириб бирон мақсад сари йўллайдиган комсомол комитетининг активлиги сезилмайди. Шу боисдан «Комсомол прожектори» штаби ҳам қуруқ савлатдек ҳаракатсиз турибди. Прожекторнинг хира нурида нуқсонлар кўзга ташланмаяпти.

Бирлашма комсомол ташкилоти, «Комсомол прожектори» штаби фаолиятидаги шундай камчиликлар Тошкент шаҳар комсомол комитетига маълуммикан?

С. МАТЁҚУБОВ.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

БУЮРТМАЧИЛАР ИНТИЗОР

Область халқ контроли комитети назоратчилари корхоналарда маҳсулотни реализация қилиш ва буюртмаларни бажариш планлари қандай адо этилаётганлигини текшириб чиқдилар. Шуни айтиш керакки, текширилган тўртта корхонанинг бирортаси ҳам бу соҳадаги мажбуриятларини уддалай олмаяптилар. «Труд» фабрикаси буюртмачиларга етти хил маҳсулот етказиб бериш мажбуриятини олган эди. Лекин ўтган ойларда бу маҳсулотларнинг беш хилини тайёрлаш топшириғи адо этилмай қолди.

Бунинг натижасида буюртмачи корхоналар «Труд» фабрикасига салкам 17 минг сўмлик жарима солишга мажбур бўлдилар. Бу жазо ҳам корхона раҳбарларига кор қилмаяпти. Корхонада ҳамон ускуналар бекор турибди. Лекин буни улар турли хил йўллар билан яширишга, корхона бир маромда ишлаяпти деган мазмунда ҳужжатлар тўғрилашга уринмоқдалар. 6 сентябрда линолеум учун 37 ўрам астарлик материал тайёрланган эди. Лекин корхона раҳбарлари тайёрланган маҳсулотларни 60 ўрам деб кўрсатдилар. 7 сентябрда эса тайёрланган 37 ўрам материал 56 ўрам деб ҳисоботга киритилди. Шу тариқа сентябрь ойи ҳисоботларига йўқ жойдаги 1880 метр материал қўшиб ёзилди.

Тошкент пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводи белгиланган турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш планини бажаришда орқада қолмоқда. Ўтган ойларда челак, тароқ, кийим илгич, тувак каби бир қатор маҳсулотлар аҳолига кам етказилиб берилди. Бундан корхонанинг ўзи катта зарар кўрмоқда. Устига-устак буюртмачиларга юборилган маҳсулотларнинг кўпгина қисми сифатсизлиги учун қабул қилинмаяпти. Брак маҳсулот учун корхонага 11 минг сўмлик жарима ёзилди.

Шундай аҳволни Тошкентдаги «Чевар» фабрикаси, «Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам кўриш мумкин. «Чевар» фабрикасида 13 хил асосий маҳсулотнинг етти хилини тайёрлаш плани муттасил бажарилмаяпти. Савдо ташкилотлари билан тузилган шартномалар ўлда-жўлда қолиб келяпти.

«Ўзбекистон» бирлашмаси тайёрлаётган маҳсулотларнинг кўпгина қисми эса бракка чиқиб кетяпти. Сифатсиз маҳсулот тайёрлагани учун корхона 12 минг сўмлик жарима тўлашга мажбур бўлди.

Область халқ контроли комитети йиғилишида белгиланган хилдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини бажараолмагани учун «Труд» фабрикаси директори К. Соипов, Тошкент пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводи директори З. Собиров, директор ўринбосари А. Тожихўжаев, «Чевар» фабрикаси директорининг ўринбосари Т. Ризаева, «Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Л. М. Арушановга виговор эълон қилди ва бир ойлик маошлари ҳажмида жарима солди.

УМРИ БЕКОР ЎТДИ

«Узсельстроймеханизация» тресги ва унинг бўлинмаларида қурилиш механизмларидан оқилона фойдаланилмаётгани кишини ачинтиради. В. Э. Ган раҳбарлик қилаётган 1-махсус кўчма механизациялашган колонна ой сайин қурилиш ишлари планини бажаролмай келяпти. Қурилиш майдонларида механизмлар, автокранлар, узоқ вақт бекор туриб қолаётганлиги учун ҳам ишда унум бўлмаяпти. Ўтган ойларда минорали кран 760 машина-соат бекор туриб қолди. Бундан давлат 5 минг сўмлик зиён кўрди. Текширув ўтказилган кун 9 та автокран графиксиз ремонтга қўйилганлиги маълум бўлди. Автокранларнинг бекор туриши ҳам давлатга 4,5 минг сўмга тушди.

Трестнинг бошқа бўлинмаларида ҳам шундай кўнгилсиз ҳолларни учратиш мумкин. 2-махсус кўчма механизациялашган колонна балансида 39 та автокран, 14 та минорали кран ва 30 та ер ковлайдиган машина бор. Уларнинг бир қисми назоратнинг йўқлиги сабабли узоқ муддат бекор турибди. Ўтган ойларда бундан 11 минг сўмлик зарар кўрилди.

Область халқ контроли комитети назоратчилари бошқа участкаларда бўлганларида яна бир қатор нуқсонларни аниқладилар. Шу боисдан ҳам комитет мажлисида давлат планларининг бажарилишини таъминлай олмаганлиги, техникани тўла қувват билан ишлатиш устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун 1-махсус кўчма механизациялашган колонна бошлиғи В. Э. Ган, 2-махсус кўчма механизациялашган колонна бош инженери А. Б. Куркчи, 17-махсус кўчма механизациялашган колонна бош инженери В. М. Игонинга виговор эълон қилинди ва бир ойлик маошлари ҳажмида жарима солинди.

ИЗЛАРНИ БАНД ҚИЛИБ

Эйвали махсус темир-бетон буюмлари комбинати директорининг ўринбосари Т. Ботировнинг ваъдасига энди ҳеч ким ишонмай қўйган. Чунки у темир йўл вагонлари учун кириш йўлларини қурамиз, юк ортиш ва тушириш ишларини тезлаштирамиз деб бир неча бор ваъда берган эди. Лекин уларнинг бирортасини ҳам бажармади. Ўтган ойларда яна 654 та вагон изларни узоқ вақт банд қилиб турди. Юклар ўз вақтида туширилмаганлиги ёки ортилмаганлиги, вагонлар беҳуда ушлаб турилганлиги учун комбинат салкам 40 минг сўмлик жарима тўлашга мажбур бўлди.

Чирчиқ ойна заводида ҳам вагонларнинг кириш йўллари ниҳоятда ноқулай. Натижада юк олган келган вагонлар нормадаги 2,3 соат ўрнига 9,4 соатлаб туриб қолмоқда. Ўтган ойларда юк ортиш ва тушириш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги учун 1893 та вагоннинг 16430 соат вақти бекор ўтди. Бунинг учун завод темирйўлга 34 минг сўм жарима тўлади.

Шундай аҳволни экспериментал темир-бетон буюмлари заводида ҳам кўриш мумкин. Заводга цемент олиб келган вагонлар узоқ муддат юки билан туриб қолмоқда. Ўтган ойларнинг бирида 10 та вагоннинг ҳар бири ҳатто 60 соатлаб юки билан қолиб кетди. Завод директори Ю. В. Вишняков юк ортиш-тушириш ишлари қандай олиб борилаётганлиги билан шуғулланмай қўйган. Шунинг учун ҳам область халқ контроли комитети унга виговор эълон қилди ва бир ойлик маоши ҳажмида жарима солди.

Шундай жазо Эйвали махсус темир-бетон буюмлари комбинати директорининг ўринбосари Т. Ботировга, Чирчиқ ойна заводи директори Т. П. Киселевага ҳам берилди. Энди уларнинг кўзлари очилиб ишда ўзгариш ясашса ажаб эмас.

ФАКТ ВА ШАРҲ

КЎЗИНГИЗНИ КАТТАРОҚ ОЧИНГ

Пискент районида жойлашган санаторийга областимизнинг барча районларидан болалар даволангани келишади. Бино пештоқидаги катта ҳарфлар билан «Болалар кардио-ревматологияси санаторийси» деган ёзувни ўқиб таажжубланасан, киши. Чунки санаторий деганимизда бизнинг кўз олдимизга замонавий услубда қурилган кўркам бинолар, атрофлари кўкаламзорлаштирилган, озода, соя-салқин жойлар келади.

Афсуски, бу ерда тамом акси. Санаторий биноси капитал ремонтга муҳтож. Бу ерда болалар билан ўқув тарбия ишларини олиб бориш учун оддий шароитлар ҳам яратилмаган. Ҳатто кутубхона ҳам йўқ. Санаторий атрофи ободонлаштирилмаган, дам олиш ўриндиқлари, ўйин ва спорт майдончалари йўқ. Ҳар уч болага биттадан тумбочка ажратилган. Совитиш инвентарлари кам, ошхона ванналарига иссиқ сув ўтказилмаган, натижада санитария-гигиена қоидалари қўпол равишда бузиляпти.

Булардан ташқари санаторийда болаларнинг овқатланиши юзасидан назорат ўрнатилмаган. Бутун ой давомида улар сут маҳсулоти билан таъминланмаган, овқатлари бир хил. Тайёрланаётган овқатларнинг калорияси 47 процентга камайиб кетган.

Санаторий бош врачи А. Мавлонов болаларни қабул қилишда қоидага хилоф иш тутмоқда, даволанувчиларга тегишли муолажалар кўрсатилиши устидан назорат қилмаяпти. Шунингдек, бу ерда даволаш бадантарбия кабинети ҳам ташкил этилмаган. Санаторийдаги бу аянчли аҳволдан район марказий касалхонаси бош врачи А. Умаровнинг бехабарлиги кишини таажжубга солади.

А. Умаров ва А. Мавлонов ўртоқлар кўзларини каттароқ очиб санаторийнинг ҳозирги ҳолати билан танишиб қўйсалар фойдадан ҳоли бўлмас эди.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

«ЙЎЛДОШ КЎЛ»

Тошкент шаҳрининг Ҳамза райони территорияси — Янгиобод массиви ёнида «Роҳат» кўли бор. Ёзда бу кўл меҳнаткашларнинг чўмилиш, қайиқда сузиш каби маданий ҳордиқ чиқаришларида катта аҳамият касб этади. Мазкур кўл ёзда сувга тўлади, атрофни гўзал қиёфага буркайди. Аммо «Роҳат»нинг суви қишда тортилади, қурийди...

«Роҳат» кўлидан ораси унча олис бўлмаган Алиев ва Миршаропов кўчаларининг кесишган жойида, 116-алоқа бўлими биносининг атрофида ҳам мазкур кўлга «Йўлдош кўл» пайдо бўлганига ҳам роса беш йил бўлди.

«Йўлдош кўл»нинг суви фақат куз ва баҳор ойларида ёғингарчиликдан тўпланади. Энига кўчани тўла эгаллаган, бўйига алоқа бўлими биносини айланасига ўраб олган бу кўлча бир ойдирки яна сувга тўлди. Кўчадан ўтаётган енгил автомашиналар қайиқ бўлиб сузиб ўтса, почтада ишловчи хизматчи ва ундан фойдаланувчи аҳоли қирғоқ бўйлаб тиззагача сув кечиб ўтмоқда. Агар ёғингарчилик давом этаверса алоқа бўлими биносининг пойдевори ҳам сув остида қолиши ҳеч гап эмас.

— Кўлга энди ё ўрдак олиб келиб боқамиз, ёки у ёқ бу ёққа ўтиб туриш учун қайиқ ясаб қўймоқчимиз, — дейди алоқа бўлими бошқарувчиси Т. И. Читаева. — Беш йилдан буён куз ва баҳорда пайдо бўладиган бу кўлни йўқотиб бериш учун район ижроия комитетининг ободонлаштириш бўлимидаги ўртоқларга бир неча бор мурожаат этдик. Аммо улар бу зарур ишга ҳанузгача бармоқ орасидан қараб келмоқдалар.

Хўш, бу аҳвол қачонгача давом этар экан?

Хондамир УЗОҚОВ,
жамоатчи мухбир.

КЎККА СОВУРМОҚДАЛАР

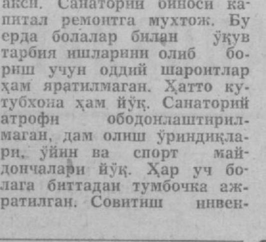

Ангрендаги «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг юк-транспорт бошқармасида материал ресурслардан фойдаланишда жиддий хатоликларга йўл қўйиляпти. Бошқарма бош бухгалтери Г. М. Кузьмина «Спецмонтаж» бошқармасининг 176-хўжалик ҳисобидаги участка бошлиқлари билан келишиб, шаҳар иссиқлик тармоғидан ўз шахсий уйига корхона химия лабораторияси ҳисобидан иссиқлик қувури ўтказиб олган. Бунга 176-участка бажарган ишлар ҳисобига 464 сўмлик қалбаки тўлов квитанцияси ҳам тайёрлашган. У бундан ташқари корхона фонди интизомини бир неча бор бузиб 175 сўм миқдорида давлат материалларини ўзлаштириб юборган.

Г. М. Кузьмина бошқарма бошлиғи А. К. Гриб билан тил бириктириб, юк транспорт бошқармаси хизматчиларининг квартираларига ўтказиш учун ажратилган ТРШПВ 20х20 маркали 500 сўмлик камёб кабелни ҳеч қандай ҳужжатсиз шаҳар телефон узелига бериб юборишган. Улар корхонада ишламаган М. Шодмоновга Тошкент темир йўллари транспорти инженерлари институтига йўлланма беришган. Унга корхонадан берилган йўлланма орқали 184 сўмлик стипендия тўлашган.

Бошқарма бош инженери А. В. Куценко ўз мансабидан фойдаланиб слесарь Полюнинга ўзининг шахсий «Москвич» машинасини давлат ҳисобидан ремонт қилдирди.

Ана шу тарзда юк транспорти бошқармаси бошлиғи А. К. Гриб, бош бухгалтер Г. М. Кузьмина ва бош инженер А. В. Куценколар давлат маблағини ўзлари истаганча кўкка совуряптилар.

МАКТАБ ҚАЧОН БИТАДИ?

Паркент районидаги 624 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси 1981 йилда 23-қурилиш трестига қарашли А. Б. Отабоев бошчилигидаги бош пудратчи — хўжалик ҳисобидаги участка коллективи томонидан қурила бошлаганди. Ўтган йили бу ерда юз минг сўмлик иш бажарилиши планлаштирилиб, йил давомида атиги 18 минг сўмлик иш қилинди.

1982 йилда 490 минг сўмлик иш бажарилиб, мактаб учинчи кварталда ишга туширилиши кўзда тутилган эди. Афсуски, саккиз ой давомида бор йўғи 336 минг сўмлик иш қилиниб, план 68,6 процентга бажарилган.

Қурилиш объекти ночор аҳволда бўлишига қарамасдан бугунги кунда бу ерда 120 киши ўрнига 63 ишчи меҳнат қиляпти. Қурилиш-монтаж ишларининг сифати ҳам паст. Яроқсиз жойларни қайта қуришга 465 сўмлик ортиқча маблағ сарфланган.

Иш жараёнида бракка йўл қўйиб уни қайта қуришга ортиқча давлат мулкини беҳуда сарф бўлишининг олдини олмасдан, қурилиш ишини орқага судраётгани учун участка бошлиғи А. Отабоевга ойлик иш ҳақининг ярми миқдорида (110 сўм) пул жаримаси солинди.

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

ИЛМИЙ ҚУДРАТИМИЗ МУСТАҲКАМ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Давр совет фани зиммасига катта вазифаларни юкламоқда. Унинг ишлаб чиқариш билан ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш бугунги асосий талаблардан бири бўлиб қолди. Институтимиз коллективи ҳам ана шу вазифаларни ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Малакали мутахассислар етиштиришда ҳозирги жиддий талабларни алоҳида ҳисобга олиш, илмий ишларни ишлаб чиқаришга тобора яқинлаштириш ва фан докторлари, кандидатлари тайёрлашда кўпгина ўзгаришлар рўй берди.

Институтда олдимизга қўйилган катта илмий ва амалий ишларни такомиллаштириш, таълим-тарбия савиясини кўтаришни барча имкониятлари бор. Илмий қудратимиз мустаҳкам. Ҳозир институтда ишлаётган 510 нафар кишидан 20 нафари фан доктори ва профессорлар, 221 нафари эса фан кандидати, доцентдир.

Кейинги йиллар ичида институтнинг илмий тажриба базаси анча мустаҳкамланди, халқ хўжалиги учун муҳим бўлган проблемалар бўйича тармоқ лабораториялари вужудга келди. Шу кунларда мукаммал лабораториялар, махсус ҳисоблаш маркази, ишлаб турибди. Имкониятлар илмий тадқиқотларни тезроқ ҳал этиш ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этишда муҳим роль ўйнамоқда. Ўтган йили институт олимлари 57 хил мавзу юзасидан илмий иш олиб бордилар.

Тадқиқотчиларимиз «Пахта» комплекс илмий-техника программасини амалга оширишда эришган ютуқларини алоҳида кўрсатиб ўтиш лозим. Бу программанинг айрим боблари ниҳоясига етказилиб, 1980 йилдаёқ жорий қилиш учун тавсия этилди. Кейинги йиллар мобайнида хўжалик шартномаси бўйича олиб борилаётган илмий-тадқиқотларнинг ҳажми ҳам икки баравар кўпайди, самарадорлик эса 1 миллион 200 минг сўмни ташкил этди. Техника фанлари доктори Л. Юнусов раҳбарлигида амалга оширилган «Хом ипак ишлаб чиқаришда пилланинг титилишини енгиллаштирадиган эритма» деб аталган илмий-тадқиқот натижалари Ўзбекистондаги, шунингдек бошқа иттифоқчи республикалардаги қатор корхоналарда жорий этилди. Бу тадқиқотнинг ишлаб чиқаришдан мустаҳкам ўрин олиши натижасида 2 миллион сўмдан зиёд иқтисодий самарага эришилди.

Профессор Ю. Тошпўлатовнинг «Тўқимачилик материалларини ғижимламай пардозлаш учун катализатор» илмий-тадқиқоти Тошкент тўқимачилик комбинатига йўлланма олди ва жорий этилди. 25 миллион метрдан зиёд газлама худди шу усул билан тайёрланди. Профессор Г. И. Мирошниченконинг «Валикли джин» деб номланган илмий иши бўйича саккизта авторлик гувоҳномаси олинди. Ҳозирги кунда мазкур иш республикамиздаги пахта тозалаш заводларида оммавий тарзда жорий этилмоқда.

ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш, уларнинг ишлаб чиқаришдаги ролини янада ошириш ҳамда институт олимлари томонидан яратилаётган илмий-тадқиқотларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга жадал жорий этишда билим даргоҳининг қатор саноат корхоналари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлиги катта аҳамият касб этмоқда. Хусусан институт билан Тошкент тўқимачилик комбинати, «Ўзбектекстильмаш» саноат-техника бирлашмаси ва қатор пахта тозалаш корхоналари ўртасида ишлаб чиқариш алоқаси ривожланяпти, ҳозир жами 12 та муассаса ва корхона билан илмий-тадқиқотлар бўйича ҳамкорлик шартномалари тузилган.

Илмий-тадқиқотлар натижаларини ишлаб чиқаришга жорий этишдан олинаётган иқтисодий самара салмоғи йилдан йилга ортиб бормоқда. Масалан, 1980 йилда сарфланган ҳар бир сўм ҳисобига беш сўмдан фойда олинди. 1977 йилда эса бу кўрсаткич бир сўмга бир сўмни ташкил этарди.

Фан ютуқлари ҳақида гап борар экан, профессор Э. Б. Рубиновнинг йилига 2 миллион сўм самара бераётган «Пиллани пишириб, титиб, ипакни ажратиб оладиган аппарати» СССР енгил саноат министрлиги техника бошқармасининг махсус комиссияси қарорига биноан ўтган йилдан бошлаб ишлаб чиқаришга кенг жорий этилганлигини таъкидлаш ўринлидир. Илмий ишлар матбуот саҳифаларида эълон қилинди, 5 та рисола, 12 та дарслик ва ўқув қўлланмалари яратилди.

Илмий-тадқиқот ишларини ҳаётга тобора яқинлаштириш, ёш мутахассисларнинг малакасини ошириш мақсадида бундан уч йил аввал жамоатчилик асосида ташкил этилган илмий-ўқув ишлаб чиқариш бирлашмаси анча қўл келаётир. Бирлашма бизнинг институт билан Тошкент тўқимачилик комбинатини ўз ичига олади. Комбинат ҳузурида бир неча кафедраларнинг филиаллари мунтазам ишлаб турибди. Қатор амалий машғулотлар, лекциялар бевосита ана шу филиалларда ўтказилаётганлиги туфайли студентлар ишлаб чиқариш жараёнлари, дастгоҳлар билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлдилар. Студентларнинг диплом ишларига, курс лойиҳаларига етук инженерлар, ишлаб чиқаришда кўп йиллик тажрибага эга бўлган мутахассислар бошчилик қилмоқдалар, амалий ёрдам бермоқдалар.

Институт олимлари томонидан қўлга киритилган бу ютуқлар ҳали чегара эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII Пленуми фан билан ишлаб чиқаришнинг ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш бўйича янги, катта вазифаларни белгилаб берди. Ана шу улкан режаларни изчиллик билан ҳаётга тадбиқ этиш бизнинг долзарб программамиз бўлиб қолаверади.

Н. РИЗАЕВ,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти илмий ишлар бўйича проректори, профессор.

50 ЦЕНТНЕРДАН ОШДИ

БЕКОБОД районидаги Ленин номли колхознинг Абдуқаюм Мадиёров бошлиқ бригадаси пахтакорлари мавжуд 84 гектар ердан пландаги 33 ўрнига 50,4 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиб, зиммадаги социалистик мажбуриятларини ҳам ортиғи билан бажаришди. Давлатга 423,3 тонна пахта сотилди. Механик-ҳайдовчилардан Абдужаббор Усмонов ва Эшбой Абдурасуловлар «зангори кема» бункерларидан 150—145 тоннадан пахта тўкишди. Чевар теримчилардан Саодат Худойбердиева ва Собира Мадиёроваларнинг ҳар бири шу кунгача 9 тоннага яқин ҳосил йиғиштириб олишди.

Айни кунларда бригада аъзолари даладаги ҳосилнинг сўнгги мисқолларигача йиғиштириб олиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилишаяпти.

Қ. ҒУЛОМОВ.

ОҲАНГАРОНДАН «РОҲАТ»ГА

Областимиз автомобиль йўлларида қатнайдиган автобуслар маршрути яна иккитага кўпайди. Оҳангарон ва Олмалиқ шаҳарлари билан «Роҳат» кўли ўртасида транспорт қатнови йўлга қўйилди. Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплекси ишчи, хизматчиларнинг талабига биноан очилган янги маршрутларда Олмалиқ ва Келес автобус-таксомотор паркларининг ҳайдовчилари йўловчиларга намунали хизмат кўрсатишмоқда.

ЯНГИ ДОРИХОНАЛАР

Кенжа Наримонов шаҳрида қуриб битказилган янги дорихона биноси фойдаланишга топширилди. Барча қулайликларга эга бўлган шифо масканида консультация бюроси, савдо ва буюртмаларни қабул қилувчи заллар мавжуд. Улар чет эллардан келтирилган жиҳозлар билан таъминланган.

Шунингдек, областимизнинг Бекобод шаҳри, Пискент, Бўка ва Тошкент районлари хўжаликларида очилган янги дорихоналар ҳам аҳолига хизмат кўрсата бошлади. Уларда 35 нафар олий маълумотли ва 18 нафар ўрта махсус маълумотли мутахассислар меҳнат қилишмоқда.

И. ҚОРАБОЕВ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

АБАДИЙ БИРГАМИЗ

БУГУН МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН

1921 йилда Монголияда халқ революцияси ғалаба қозонди. Бу Улуғ Октябрь социалистик революциясининг бевосита таъсири остида бўлди. Монголия халқ партияси ва янги ҳукумати халқ ҳокимиятини ташкил этиш учун барча зарур шароитларни яратдилар.

МХРП III съезди буюк Ленин ғояларига амал қилган ҳолда мамлакатни нокапиталистик йўлдан ривожлантиришга қаратилган бош йўлни тасдиқлади. Биринчи Буюк халқ хурали ўз партияси қарорлари асосида 1924 йил 26 ноябрда Монголияни Халқ республикаси, деб эълон қилди ва унинг биринчи демократик конституциясини қабул қилди.

Ўша пайтдан бери бир авлод ҳаётидан ҳам камроқ вақт ўтди. Ана шу тарихан қисқа вақт ичида МХР бир неча асрларга тенг келадиган йўлни босиб ўтди.

Революциядан сўнг Монголия диёрида чет эллик эксплуататорлар ва маҳаллий феодаллар абадий йўқ қилинган бўлса ҳам ўтмишдаги оғир ҳаёт излари қолган эди. Монгол халқи МХРП раҳбарлигида ва Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдамига таяниб бу қийинчиликларни енгиб ўтди, мамлакат саноатини ташкил этиш ва ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларини, фан ва социалистик маданиятни юксалтириш, кадрлар тайёрлаш учун мустаҳкам пойдевор қўйди.

Эллигинчи йилларда Монголияда коллективлаштириш тугалланди. Бу фақатгина социалистик қишлоқ хўжалигини қайта қуришдагина эмас, шунингдек, умуман ижтимоий ҳаёт, экономикада, энг муҳими — инсонлар онгида революцион ўзгартишлар вужудга келтирди. Бу билан халқ хўжалигида ягона социалистик система таркиб топди. У ўз аҳамияти бўйича 1921 йилги революцияга тенглаша олади.

Социалистик Монголия фақат мустаҳкамланиб, Шарқда қудратли давлатга айланиб қолибгина эмас, шунингдек унинг халқаро обрў-эътибори ҳам тобора ортиб борди. Халқ республикаси барча қитъалардаги кўпгина давлатлар билан дипломатик, савдо, иқтисодий ва маданий алоқалар ўрнатди.

МХРда янги турмушнинг қарор топишида, халқ хўжалиги барча тармоқларининг ривожланишида ва маданиятнинг гуллаб-яшнашида республиканинг Совет Иттифоқи билан қалин ҳамкорлиги улкан ва ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Кейинги йилларда СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатларнинг қардошларча ёрдами туфайли Монголиянинг иқтисодий қудрати тобора ортиб боряпти. Дўстлик ва қардошлик алоқалари натижасида МХР ўз ички бозори эҳтиёжларини қондирибгина қолмай, тайёр маҳсулотларини экспорт қилишни ҳам кўпайтириш имкониятига эга бўлди.

1960 йилда Монголияда ишлаб чиқарилган тайёр саноат маҳсулотларини чет элларга чиқариш МХР бутун экспортининг 0,3 процентини ташкил этган бўлса, 1978 йилга келиб унинг ҳажми 100 бараварга ортди.

МХРП ва МХР ҳукумати Совет Иттифоқи билан анъанавий ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга жуда катта эътибор билан қарайдилар. Бу ҳамкорлик Монголия халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришнинг, республикада социалистик жамият қуришни ниҳоясига етказиш бўйича асосий вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг энг муҳим омилидир.

Буюк Совет Иттифоқи МХРга кўрсатаётган беғараз ёрдамини мунтазам кўпайтириб боряпти. СССР ва МХР меҳнаткашлари ҳамкорлигида барпо этилган «Эрдэнэт» конбойитиш комбинати қурилиши мустаҳкам дўстлигимизнинг ёрқин тимсоли бўлиб қолди. Бу йирик корхона учун жиҳозлар, асбоб-ускуналар Совет Иттифоқидаги 240 шаҳарнинг 400 дан кўпроқ корхонасида тайёрланди.

Ҳозирги пайтда Монголияда тошкўмир қазиб олиш бўйича янги кон қурилиши олиб борилмоқда. Бу кон тўла қувват билан ишга тушгач, фақатгина мамлакатни ёқилғи ва электр энергияси билан таъминлаш муаммоси ҳал қилинибгина қолмай, тошкўмирни экспорт қилиш имконияти ҳам туғилади.

Совет Иттифоқи республикамизга малакали кадрлар тайёрлашда ҳам катта ёрдам кўрсатмоқда. СССРда ўнлаб минг монгол ёшлари таҳсил олиб, улар ҳозир халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қиляптилар. СССР олий ўқув юртларида минглаб монголияликлар ҳозир ҳам ўқишяпти.

Социалистик мамлакатлардаги дўстларингиз, барча прогрессив инсоният каби монголияликлар ҳам совет халқи ҳаётидаги унутилмас сана — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини кенг нишонлашга ҳозирлик кўрмоқдалар. Ана шу юбилей арафасида МХРда анъанавий совет-монгол дўстлиги ойлиги ўтказилганлиги, унда бу сафар Ўзбекистон ССР вакиллари иштирок этганликлари катта аҳамиятга эга бўлди. Биз Совет Ўзбекистони мисолида кўп миллатли совет халқларининг бугунги бахтиёр ҳаётини ва янада порлоқ келажагини кўриб турибмиз. Шонли юбилей йилида республикангиз меҳнаткашлари эришаётган ютуқлардан қувонмоқдамиз.

Бугун Монгол халқи МХР эълон қилинган куннинг 58 йиллигини байрам қилади. Бу шонли байрам кунида монгол халқи эришган катта муваффақиятлар КПСС ва МХРП, совет ва монгол халқлари ўртасидаги қардошлик ва ҳамкорлик самараси эканлигини чуқур ҳис этамиз. Бу дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

П. ДЭЧИН,
Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги Бош консули.

● Суратда: Улан-Баторда ги Зайсан тоғида совет жангчилари шарафига ўрнатилган ёдгорлик.
В. Матвеевский фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ИЛҒОРЛАРДАН ТАЛАБ ЖИДДИЙ

БРИГАДАнинг қисқа вақтли йиғилиши давом этарди. Тушликдан қолган вақтда айрим масалалар хусусида келишиб олишга қарор қилинганди. Ўтган ойда Фая Ҳафизова етакчилик қилаётган бригада ўз мусобақадошлари — Ўктам Рўзиматов бригадасидан сезиларли даражада орқада қолиб кетгани қайд этилди. Қолаверса асосий ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳам пасайиб кетди. Бунинг сабаби нимада?

— Иш шу йўсинда давом этаверса ўзимизга ҳам, коллективга ҳам наф бўлмайди, — дея куюниб гапирарди сувоқчи Валентина Дудрева. — Колоннада илғорлар ҳақида гап кетар экан биринчи навбатда бизни намуна қилиб кўрсатишади. Қолаверса беш йилликни уч ярим йилда бажарамиз деб ваъдани катта қилиб қўйдик. Демак, унинг устидан чиқишимиз керак. Кўпчилик бригадалар бизга тенглашишга ҳаракат қилаётганлигини ҳам унитишга ҳаққимиз йўқ. Шундай экан оқсашимизга сабаб бўлаётган муаммоларни ҳал қилишимиз керак.

— Аниқ қандай таклиф киритмоқчисиз, — деди бригада аъзоси Н. Каримова.

— Ҳамма нарса фақат бизга боғлиқ эмас. Жумладан, ўтган ой ичида икки кун тушликдан кейин бўёқлар етказиб берилмаганлиги сабабли ишсиз ўтирдик. Келгуси уч кун давомида ҳам тахминан тўрт соатдан вақтимиз кутиш билан ўтди. Бунга сабаб дурадгорлар пол тахталарини ўз вақтида қоқиб битказишмаганлиги бўлди. Истасак ҳам, истамасак ҳам яна қўл қовуштириб кутишга тўғри келди. Мана шуларнинг ўзи катта резервлардан бири деб ўйлайман.

— Кечагина бошқармага бордим, — бригада бошлиғи Фая Ҳафизова бу мунозарага аниқлик киритиш мақсадида босиқлик билан сўзида давом этди. — Колонна бошлиғи билан суҳбатлашдим. Ўз таклифимни киритдим. Хуллас эртадан бошлаб бригадани икки группага бўламиз. Ишчиларимизнинг бир қисми «Қизил ту» колхозидаги болалар боғчаси қурилишида пардозлаш ишларини ниҳоясига етказади. Қолганлар эса «Ленинград» колхозидаги касалхона биноси ремонтида фаолият кўрсатишади. Ҳар иккала объектда ҳам қурилиш материаллари тахт қилиб қўйилган. Эндиликда ҳамма нарса ўзимизга боғлиқ. Пировардида иккала группанинг кўрсаткичларини алоҳида-алоҳида ҳисоблаб қиёслаб кўрамиз. Лекин, муҳими ҳар иккала группа колоннада илғорларга хос суръат билан ишлаши лозим...

Бўстонлиқ районидаги 97-колхозлараро механизациялашган кўчма колоннасининг Фая Хафизова бошчилигидаги бригадасида ҳар қандай масала ана шундай дўстона вазиятда, ишчанлик руҳида ҳал этилади. Ҳар бир ишчи муайян объектни ўз вақтида фойдаланишга топширилиши учун нималарга кўпроқ эътибор берилиши кераклиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазасини билдиради. Шундан сўнг бутун бригада бу борада бир хулосага келиб, аниқ тадбирларни белгилайди. Бу эса йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан бартараф этиб, келгусида қувончли натижаларга эришишни таъминламоқда. Бригада бунёдкорлари ўтган ойда пландан ташқари 30 минг сўмга яқин пардозлаш ишларини бажарганликлари эса фикримизнинг далилидир.

А. ИБРОҲИМОВ.

«ШУНҚОР» ҲАМОН ШИЖОАТДА

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети журналистика факультети қошида ташкил этилган «Шунқор» терим отряди аъзолари пахта далаларида ҳамон суръатни бўшаштирмай ишламоқдалар. Улар Сирдарё областининг Оқолтин райони заршунослари билан ёнма-ён туриб республикамизнинг олти миллионлик улкан хирмонини бунёд этиш учун салмоқли ҳисса қўшаётирлар.

Отряддаги 52 нафар студент ҳар куни 2—2,5 тоннага етказиб подбор термоқда. С. Боймуродова, С. Ҳакимова, М. Вафоева, У. Нурмонов, Э. Қандинов каби талабалар мавсум бошидан бери пешқадамликни қўлдан беришмаяпти.

10-«А» совхозининг қатор бригадаларида, мавсумга мослаштирилган клубларида бир неча бор ёшларнинг концертлари, мароқли суҳбатлари ўтказилди. Терим отряди фаолияти университетнинг кўп тиражли ва факультетнинг деворий газеталарида мунтазам ёритилмоқда. Илғорларга атаб «Чақмоқ»лар чиқарилаётир.

М. МИРЗАЖОНОВ,
М. СУЛАЙМОНОВ,
ТошДУ студентлари.

● Нафиса Холтоева Калинин районидаги «Москва» колхозининг тажрибали сут соғувчиларидан биридир. У СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига оширилган мажбурият қабул қилган. Қарамоғидаги 15 бош сигирнинг ҳар биридан 4200 килограммдан сут соғиб олиш ҳақида берган ваъдасини шараф билан бажармоқда.

Б. Ғафуров фотоси.

КООПЕРАТОРЛАР УЧУН

КАЛИНИН районидаги Калинин номли колхоз территориясида кооператорлар учун янги дам олиш уйи қуриляпти. Уни «Узкоопстроймонтаж» трестининг «Ташминвода» кўчма механизациялашган отряди қурувчилари бунёд этишяпти. Н. Насибулин раҳбарлигидаги участка бунёдкорлари фидокорона ишлашмоқда.

Дам олиш уйи 210 ўринли бўлади. Унинг қурилишига 3 миллион сўм маблағ ажратилган. Объектда Абдурашид Рўзиев бошлиқ бригада азаматлари, дурадгор Равшан Шарипов, ғишт терувчилар Абдурасул Ҳолмуҳамедов, Ҳикмат Қўчқоров меҳнат беллашувининг олдинги сафида боришмоқда.

Т. ДЎСОНОВ.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **СОФИЯ.** Нови-Пазар шаҳридаги «Маяк» кема ускуналари машинасозлик заводи ишлаб чиқараётган кичик кемалар учун гидравлик системаларнинг дастлабки туркуми Совет Иттифоқига жўнатилди.

Бундай системалар совет ва болгар конструкторларининг ҳамкорлиги натижасида ишлаб чиқилди. Ҳозирги вақтда ҳамкорлик қилаётган коллектив кичик тоннажли кемалар учун янги рул системаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш устида иш олиб бормоқда.

● **БАЙРУТ.** Ливанда яшовчи фаластинликлардан қарийб 175 минг киши Исроил агрессияси натижасида ҳозирги вақтда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ёрдамига муҳтож бўлиб қолмоқда. БМТнинг фаластинлик қочоқларга ёрдам ва иш ташкил этиш Яқин Шарқ агентлигининг бу ерда тарқатилган докладида ана шу ҳақда гапирилади. Ҳужжатда ёрдамга муҳтож фаластинликлардан 71 минг киши бошпанасиз қолганлиги уқтирилади.

● **АДДИС-АБЕБА.** Эфиопия Қизил крест жамияти бу йил табиий офатдан ва урушдан зарар кўрган мамлакат гражданларини салкам 4,7 миллион бир миқдорида озиқ-овқат, дори-дармон ва кийим-кечак билан таъминлади. Ташкилотнинг бу ерда эълон қилинган йиллик докладида шу вақт ичида 670 минг кишига ёрдам берилганлиги маълум қилинади.

(ТАСС).

АЛБАНИЯ ХАЛҚ МАЖЛИСИНИНГ СЕССИЯСИ

СОФИЯ, 24 ноябрь. (ТАСС). Бу ерга келган хабарларга қараганда, Тиранда Албания халқ мажлисининг сессияси бўлиб ўтган.

Сессия Р. Алияни халқ мажлиси президиумининг раиси қилиб сайлади. Ҳукуматнинг янги состави тасдиқланди. А. Чарчани яна ҳукумат бошлиғи бўлди. 10 министр, шу жумладан мудофаа министри алмаштирилди.

ДЎСТЛИК, ТИНЧЛИК, ҲАМКОРЛИККА ИНТИЛИШ

ХАНОЙ, 24 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам билан Кампучия ўртасидаги қардошларча иттифоқ, бузилмас дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик икки мамлакат халқларининг фаровонлиги йўлида, Жануби-Шарқий Осиё ва бутун ер юзида тинчлик ва барқарорликни таъминлаш йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамланаверади ҳамда ривожланаверади. Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХР миллат мажлисининг раиси Чеа Симом бошчилигидаги Кампучия парламент делегациясининг ВСРга қилган визити якунлари тўғрисида бу ерда эълон қилинган қўшма баёнотда шу ҳақда гапирилади.

ВСР билан КХР Жануби-Шарқий Осиёни тинчлик ва барқарорлик, дўстлик ва ҳамкорлик зонасига айлантиришга изчил ва чин дилдан интилмоқдалар. Улар Жануби-Шарқий Осиёнинг бутун муамоллари музокаралар йўли билан ҳал этилиши керак, деб ҳисобламоқдалар ва Жануби-Шарқий Осиё давлатлари уюшмаси (АСЕАН)га аъзо бўлган давлатлар билан мулоқотни давом эттиришга тайёр эканликларини билдирмоқдалар. Тенг ҳуқуқли муносабатлар ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик Ҳиндихитой мамлакатларининг ҳам, АСЕАН давлатларининг ҳам манфаатларига мос бўлиб тушади.

Вьетнам Социалистик Республикаси билан Кампучия Халқ Республикаси Совет Иттифоқи ҳамда социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга, Ҳиндихитойдаги учта мамлакат ўртасида ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлашга интилаётганликларини билдирдилар, деб таъкидланади баёнотда.

Б. КАРМАЛ НУТҚИ

КОБУЛ, 24 ноябрь. (ТАСС). Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Давлат Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал ер-сув ислоҳотининг амалга оширилганлиги Афғонистонда миллий-демократик революция ғалаба қилиши учун катта аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидлади. У қишлоқ хўжалик кооперативлари марказий кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган 4-пленуми қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлаб, кооператив ҳаракатини ривожлантиришнинг ғоят муҳим вазифаларига тўхталиб ўтди. Кооператив ҳаракати деҳқонлар оммасини янги ҳаёт барпо этиш ишида бирлаштириши лозим. Бабрак Кармал бу масалада бошқа мамлакатларнинг илғор тажрибасидан фойдаланиш заруғлигини ҳам уқтириб ўтди.

Кооператив раҳбарлари қишлоқ хўжалиги соҳасида Апрель революцияси белгилаган вазифаларни бажариш учун бутун кучимизни сафарбар этамиз, деб партия билан ҳукуматни ишонтирдилар.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ЯНГИ ҲУКУМАТ БОШЛИҒИ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ МАСЛАҲАТЛАР

МАДРИД. Испания давлатининг бошлиғи қирол Хуан Карлос ҳукуматнинг янги бошлиғини тайинлаш масаласи хусусида мамлакатдаги сиёсий партиялар ва парламент группаларининг раҳбарлари билан маслаҳатлашувни бошлади. Испаниянинг конституциясига кўра, қирол мана шу маслаҳатлашувдан кейин ҳукумат раиси лавозимига номзод белгилайди, сўнгра шу номзод депутатлар конгрессида мутлақ кўпчилик овоз олиши керак.

Давлат бошлиғи Испания Социалистик ишчи партиясининг раҳбари Фелипе Гонсалес билан суҳбатлашди. У социалистлар бўлғуси ҳукуматининг программасидан қиролни хабардор қилди.

Испанияда яқинда бўлиб ўтган парламент сайловида Испания социалистлари кортес (парламент)да мутлақ кўпчилик ўрин олиб, катта ғалаба қозонганди. Бу эса шу партияга бир партияли ҳукумат тузиш ҳуқуқини берди.

МИЛИТАРИСТИК СИЁСАТ ҚОРАЛАНДИ

ЛОНДОН. Буюк Британия Коммунистик партияси ижроия комитети сиёсий комитетининг аъзоси Питер Кафлин М. Тэтчер консерваторлар ҳукуматининг ҳарбий сиёсатини қаттиқ қоралаб гапирди. У мамлакат шимоли-ғарбий районлари Буюк Британия Компартияси округ ташкилотининг Манчестер шаҳрида бўлиб ўтган конференциясида сўзлаган нутқида консерваторлар ҳукумати иқтисодий тангликни бартараф этишга, оммавий ишсизликка қарши курашга (ҳозир Буюк Британияда 3,3 миллион кишига яқин ишсиз бор) ажратиладиган маблағни кўпайтириш ўрнига қуролланиш пойгасига миллиард-миллиард сўм маблағ сарфламоқда деди.

Ҳарбий харажатларни ҳар йили уч процент кўпайтириб бориш, Англия сувости флотини «Трайдент-2» ракета системалари билан қайтадан қуроллантириш, мамлакат территориясида Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракеталарини жойлаштириш режалари халқаро кескинликни кучайтиришга кўмаклашмоқда, Буюк Британияни АҚШнинг ядровий бандисига айлантирмоқда, деб таъкидлади у.

П. Кафлин коммунистларга мурожаат этиб, тинчлик учун, мамлакатни «ядро қуролидан холи зонага» айлантириш учун курашни кучайтиришга даъват қилди.

(ТАСС).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«КООПЕРАТИВ ХЎЖАЛИКНИ БОШҚАРИШ АСОСЛАРИ»

Дарсликда кооператив корхоналар ва ташкилотларни бошқаришни ташкил этишнинг назарияси ва практикаси асослари баён қилинади. Унда матлубот кооперацияси бошқарув органларининг структураси, бошқарув аппаратининг вазифа ва функциялари, меҳнатни илмий ташкил этиш масалалари, унинг сифати ва самарадорлиги белгилаб берилган.

«ГИМНАСТИКА»

Гимнастика дарслигининг иккинчи нашри икки қисмдан иборат бўлиб, биринчи қисми «Гимнастика», иккинчи қисми эса «Спорт гимнастикаси» деб номланган. Китобнинг биринчи қисми физкультура институтлари педагогика факультетларининг ўқув программасига мувофиқ ёзилган. Унда асосий эътибор шуғулланувчиларни ҳар томонлама жисмоний тарбиялаш учун гимнастика машқларидан фойдаланиш, таълим бериш методикаси ва ўқув машғулот жараёнларини ташкил қилишнинг хусусиятларига қаратилади. Гимнастиканинг ҳар бир турига таъриф берилган.

Ушбу дарсликлар «Ўқитувчи» нашриётида босмадан чиқди.

ЎҚУВЧИЛАР МЕҲМОНИ

Собир Раҳимов районидаги 22-мактабда севимли болалар шоири, Ғафур Ғулом номли мукофот лауреати Пўлат Мўмин билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашувни мактаб директори, Ленин ордени кавалери, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Ҳ. Ҳошимов очди.

Шоирнинг ижоди ва фаолияти ҳақида болаларга 9-синф ўқувчиси М. Носирова сўзлаб берди. Шундан сўнг Пўлат Мўминнинг шогирдларидан «Гулхан» журнали адабиёт бўлими мудири Т. Убайдуллаев, «Ғунча» журнали поэзия бўлими мудири Р. Толиповлар сўзга чиқиб, шоирни яқинлашиб келаётган 60 йиллик юбилейи билан қизғин қутладилар. 22-мактабнинг адабиёт ўқитувчиси, СССР халқ маорифи аълочиси М. Шоаҳмедов Пўлат Мўмин ижоди тўғрисида тўхталиб, шоир шеърларига хос юмор ва оҳангдорлик, уларнинг катта тарбиявий аҳамияти ҳақида тўлқинланиб гапирди.

Учрашув сўнгида Пўлат Мўмин ўзининг ижодкор бўлиб камолга етишида катта роль ўйнаган жонажон мактаби, ўқитувчилари ва келгуси режалари ҳақида сўзлаб берди.

Адабий кеча бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчиларининг концерти билан якунланди.

Ҳ. ИМОНБЕРДИЕВ.

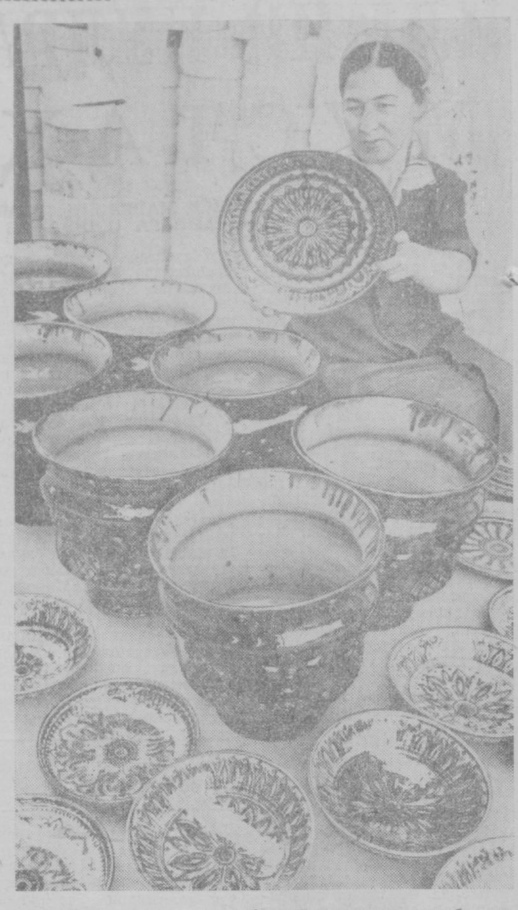

● Тошкентдаги сопол бадиий буюмлари ишлаб чиқариш комбинати янги жамоат бинолари, маданият уйларини безашда иштирок этмоқда. Корхонада Тошкент метроси иккинчи навбати станциялари учун ҳам буюмлар тайёрланяпти. Суратда: мастер-контролёр М. Ниғматова янги буюмлар сифатини кўздан кечирмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ШИРИН-ШАКАР ШАРБАТЛАР

СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилаётган «Паркент» совхоз-заводи коллективи зиммадаги план топшириқларини ошириб адо этмоқда. Район боғ-роғларида етиштирилган ширин-шакар узумлар ва бошқа мевалардан турли шарбатлар, винолар ишлаб чиқараётган завод ишчи-хизматчилари кўпчилик кўрсаткичлар бўйича йиллик планни бажариб бўлишди. Жумладан, 120 минг декалитр узум шарбати тайёрлаб, бу борадаги план 2,2 баробар ошириб бажарилди. Шунингдек, пландаги 50 минг декалитр ўрнига 80 минг декалитр аъло сифатли олма шарбати ишлаб чиқарилди. Муҳаммад Ҳалилов, Йўлбарс Дадаев, Бозор Мусаев каби ишчилар коллектив ютуғига салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

— Заводимиз тобора кенгайиб, ишлаб чиқариш қуввати ортиб боряпти,— дейди директор ўринбосари З. Ҳамидов.— Жумладан, бу йил республикамиздаги турдош корхоналар ўртасида биринчи бўлиб «икки поғонали ачитқич қурилмаси» қуриб фойдаланишга топширилди. Молдавиядан келган бир гуруҳ мутахассис ҳамкасбларимиз бу қурилмага юксак баҳо бериб, ўзларида ҳам жорий этишга қарор қилишди. Бундан ташқари, янги маъмурий бино қурилди. Бу бино ичида эса замонавий ускуналар билан жиҳозланган лаборатория ишга туширилди.

Бу йил заводнинг узум қабул қилиш участкасида янги бошқариш системаси қўлланилгани натижасида меҳнат унумдорлиги кескин ортиб, қўл меҳнати камайди ва бир суткада 400—500 тонна узумни қабул қилиб қайта ишлашга эришилди. Бу кўрсаткичлар эса ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўпдир.

Янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш, социалистик мусобақани тўғри йўлга қўйиш туфайли қўлга киритилаётган ютуқлар натижасида завод коллективи республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги бўйича уч йилдан бери мунтазам биринчи ўринни эгаллаб келяпти.

М. ЭРГАШЕВ,
ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси.

●

РЕСПУБЛИКА ШАХМАТ-ШАШКА КЛУБИДА

«Физкультурник Узбекистана» — «Ўзбекистон физкультурачиси» газетаси ўтказаётган Азимдин Хўжаев хотирасига бағишланган XI Бутуниттифоқ анъанавий шахмат турнири давом этмоқда. Унда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган кўплаб таниқли шахматчилар иштирок этмоқдалар.

Суратда: тошкентлик шахматчи, СССР спорт мастери Д. Қаюмов.

Ф. Қурбонбоев фотоси. (ЎзТАГ).

Ёқубжон ШУКУРОВ

ҚАДР

(ОЧЕРК)

ДУНЁДА ота-она орзусидек эзгу орзу бўлмаса керак. Негаки, ота-она фарзанд дунёга келганидан бошлаб унинг келажаги ҳақида ўйлай бошлайди. «Боламиз қандай одам бўларкин?» деб умид қилади ва бу йўлда ҳеч нарсани аямай, меҳрибонлик кўрсатади. Рустамжоннинг ота-онаси ҳам худди шундай эзгу орзу-ниятлар оғушида яшар эди.

Тошкентда «Қурбонали закончи» деб ном таратган отанинг ягона умиди Рустамжонни ҳуқуқшунос қилиш эди. Онаси Сорабону бўлса, завқ билан «Қанийди у ҳам сизга ўхшаган ҳақиқатчи, закончи бўлса!» дерди. Чунки Қурбонали ака умрининг охирига қадар адолатли қонуншунос бўлди. Шу сабабли элда обрў топди.

Аммо, минг афсуски, Рустамжон ота-она орзу қилгандек қонуншунос бўлолмади — ўқитувчи бўлиб етишди. Шу сабабли бўлса керак, у «Ота касбини эгаллай олмадим, ота-онам орзусини адо этолмадим» дегандек гоҳо ўксиниб қўярди.

...Йиллар ўтди. Рустамжон ўқитувчиликда ёмон бўлмади. Халқ назарига тушди. Мактаб директори лавозимига кўтарилди. Лекин шунга қарамай Рустам Қурбоновнинг кўнгли ҳижил, хаёли паришон эди. Ота-она орзуси тез-тез ёдига тушиб турарди

...КУНЛАРНИНГ бирида, Рустамжон ҳали оқ-қорани таниб-танимаган чоғларида дадаси уни қизиқ бир маросимга олиб борган эди. У ерда суд бошланди. Маҳкама одамга тўла эди. Ҳамманинг эътибори етти ямоқ чопон, ёғли дўппи, йиртиқ чориқ кийган, ўрта ёшли чўпон билан зарбоф, кўк мовут чакмон, америкон ковуш-махси кийган, зарли салла ўраган бой можаросида эди. Бўрондан кейин йўқолган саксонта қўй учун чўпон айбдор саналарди.

Оқибатда суд ҳукми бўйича бой ўз қўшниси — чўпоннинг уй-жойини қўйларнинг ҳақи деб, тортиб олиши керак эди. Қурбонали ака ўрнидан туриб: «Бой ота, ҳурматли судья! Бўрон табиий офат. Бунда Али чўпоннинг айби йўқ, уни қақшатиш адолатдан эмас» деб ёлворса ҳам суд ҳайъати писанд қилмади.

Қурбонали ака ўғли Рустамжон билан ғамгин уйга қайтишга мажбур бўлди. Улар уйга келишсаки, Али чўпоннинг хотини Майнахон билан Сорабону йиғлаб ўтиришибди.

— Хафа бўлманглар! Мен юқорига ариза ёзиб бераман, ҳақиқат бўлади. Албатта, адолат қилишади!— деб юпатди Қурбонали ака.

Чиндан ҳам округда иш қайта кўрилиб, ҳукм бекор қилинди. Бой эса ниятига етолмади. Шуниси қизиқ бўлдики, бирдан қаттиқ гумбирлаган момақалдироқдан ҳуркиб, қочиб, чангалзордаги ғорга ўзини урган қўй-эчкилар кейинчалик топилиб қолди.

Ўшанда Қурбонали ака Рустамжоннинг елкасидан қучиб бундай деганди: «Ўғлим, ҳақиқат, адолат ўзи оддий сўз бўлса ҳам унга эришиш йўли жуда-жуда мушкул. Ҳақиқат гўё бир чўққи бўлса, унга фақат интилган одам чиқа олади. Сен буни унутма!..»

ОТА ОРЗУСИ Рустамжонга тинчлик бермади. У ҳурматли директор, севимли ўқитувчи бўлишига қарамай, юристликка интилди. «Интилган етар муродга» дегандек, Рустам Қурбонов университетга кирди ва уни имтиёзли тугатиб, юрист бўлиб етишиб чиқди. Дастлаб прокурор ёрдамчиси бўлди. Сўнг ўсиб-улғайиб, қисқа вақт ичида район прокурори лавозимига кўтарилди. Совет қонунчилигини кўз қорачиғидек сақлаш, адашганларга меҳрибонлик билан йўл кўрсатишнинг ўзи бўлмади. Ўқитувчиликда осойишта меҳнат қилган бўлса, бу ерда юз хил қарама-қаршилик, минг хил одамга дуч кела бошлади. Лекин ҳамма вақт у тўғри йўлни топаверди.

Масалан, кунларнинг бирида кутилмаган ҳодиса юз берди. Катта бир боғчадаги бир неча боланинг бирдан қаттиқ иситмаси чиқиб кетди. Бундан ота-оналар, тарбиячилар, врач қаттиқ безовта бўлишди. Шошилинч чоралар кўрилди. Ошхона, идиш-товоқ, озиқ-овқатлар текширилди. Ошпазлар қайта назоратдан ўтказилди. Лекин сабаби топилмади. Ҳамма нарсага, шу жумладан, тозаликка — гигиенага риоя қилинган.

— Юридик органларга хабар қилиш лозим, ёрдам беришсин.— деди тарбиячилардан бири.

— Прокуратурага маълум қилинглар!— деди ота-оналарнинг бири.— Бу муаммонинг тагига юристлар етади!

«Бу ишга юристлар, юридик органларнинг нима даҳли бор?» деювчилар ҳам топилди.

Юристлар! Юристлар хизматини ҳар ким ҳар хил тушунар экан. Қонунлар барча адолатсизлик, зўравонликка қарши қаратилган қилич бўлса, юристлар уни ушлаб турган посбон, ҳақиқат байроқдорларидир. «Салгина қонунсизлик,— дейди В. И. Ленин,— совет тартибларига салгина риоя қилмаслик — меҳнаткаш душманларига йўл беришдир».

Дарҳақиқат, қаерда соқчилар бепарво бўлса, ўша жойда тартибсизлик ҳам, ёмонлик ҳам пайдо бўлади. Қонунбузар эса ҳаётдаги энг ёвуз душман эканини унутмаслик керак.

Боғчада рўй берган воқеа тасодифий ҳол эмас, балки бирон очкўз шахснинг жинояти оқибати бўлиши эҳтимоллигини пайқайдиган, унинг тагига етадиган одамлар топилди. Бу вазифа ўз умрининг 42 йилини муқаддас совет қонунини пок сақлашга, юристлик бурчини оқлашга бағишлаган адлия бош маслаҳатчиси Рустам Қурбоновичга юкланди. Одамлар тақдири ҳақида ўйлаш унинг учун олий бурч. Шу сабабли у ўз атрофига тегишли мутахассисларни тўплаб, боғчадаги тасодифни алоҳида эътибор билан ўрганди. Эринмай ўтказилган суҳбатлар, текширишлар, экспертизалар калаванинг учини топиб берди. Бегуноҳ болаларнинг кутилмаганда... оппоқ сутдан касалланганлиги исботланди.

— Бунақа сут қаердан пайдо бўлди?

Бу ҳақли саволга Рустам Қурбоновнинг моҳирона, синчков текшириши жавоб топди ва сирни очиб берди. Маълум бўлдики, Чиноз район сут пунктининг мудири Расул Норматов, сифат бўйича бош инспектори Мирвали Фозилов, Тошкент область сут маҳсулотлари тайёрлов бўлимининг инженери Мария Марчигина, Тошкент сут маҳсулотлари комбинатининг директори Анвар Бурҳонов, қаймоқ цехининг бошлиғи Мария Жейко каби бир гуруҳ очкўзлар аҳолидан, баъзи колхоз-совхозлардан йиғиладиган сут ўрнига пул олиб, унинг ўрнига бузилган порошоклардан сут ва сут маҳсулотлари тайёрлаб тарқатишар экан.

Ор-номусни пулга алмаштирганлар «Айбимизни юридик органлар билолмайди, халқ эса сиримизни тушунмайди» деб ўйлаганлар. Лекин қинғир ишнинг тезда қийиғи чиқди. Тадбиркор Рустам ака Қурбонов уларни фош этди. Қаллоблар ҳалол ишлаш ва бахтли яшаш ўрнига қора курсига ўтирдилар, қилмишларига яраша жазоларини олдилар.

Ҳаётда яхшилик бениз, ёмонлик бежазо қолмайди. Тинч ва тўқ ҳаётдан баҳраманд бўлолмай, қаноат қилмай ҳаром пул топишга ҳирс қўйган одамлар наҳотки эртани ўйламасалар? Наҳотки, улар ҳаётда ечилмаган сир, очилмаган жиноят бўлмаслигини тушунмасалар?! «Ёвуз жиноятлар — ёвуз оқибатларга олиб боради» дейди ёзувчи, олим Герцен. Оқ сутни қора кўнгиллари билан булғатган шахсларнинг фаолияти фожиали якунланди.

БИР КУН ғалати воқеа содир бўлди: бир неча одамнинг имзоси билан айбланган киши милиция томонидан ҳибсга олинди. Рустам ака билан унинг шогирди, Тошкент шаҳар прокуратурасининг муҳим ишлар бўйича терговчиси, адлия маслаҳатчиси Карим Олчинбоев айбдорни сўроқ қила бошлади. Аммо, жиноятчининг ўтмиши, қилмиши, меҳнат фаолияти уларни ўйлантириб қўйди: «Наҳотки, бу — ўта меҳнаткаш одам порахўр бўлса? Наҳотки, у ўз келажаги, ўз истиқболига ўт қўйган бўлса? Наҳотки, у кўз қорачиғидек асраб ўстираётган фарзандларини, оиласини ўйламай иш тутган бўлса?!»

Одамлар табиати мураккаб. Аслида қўпол шахс оз вақт ичида мулойим, меҳрибон бўлолмаганидек, ҳалол меҳнат билан ўсган одам ҳам жиноят томон қадам босолмайди.

Рустам Қурбонов билан Карим Олчинбоевни ўйлантирган айбдор Шокир Асабоев ўзига хос табиатли одам эди. У Ўрта Чирчиқ районидаги қурилиш-механика колоннасининг бошлиғи бўлган. Коммунист. Оддий ишчиликдан аста-секин юқори лавозимларга кўтарилган. Ўз оиласига меҳрибон. Бундай одамнинг жиноят томон қадам қўйиши...

Рустам Қурбонов мулоҳазалари бирин-кетин тасдиқлана бошлади. Шокир Асабоев интизомли, талабчан одам бўлиб чиқди. У ишда интизомсизликка йўл қўймаганидек, қаллобликка ҳам йўл қўймаган. Аммо, давлатнинг каттагина маблағини еб юборганларнинг сирини очмоқчи бўлган. Маишатпараст, қинғироёқ, текинтомоқларга бундай ҳатти-ҳаракат ёқмаган. Улар Шокир Асабоевга қарши фитна уюштиришган. Гўё Асабоевнинг 13 минг сўм пора олгани ҳақида акт тузилиб, милицияга топширилган. Актга Кабакова, Гагарин, Усмонова, Емельянова, Голуб, Макшеевлар қўл қўйишган.

Рустам Қурбонов ишни донолик, синчковлик билан текшириб, даъвогар шахсларнинг ҳаёти, меҳнати, оилавий турмушлари билан қизиқди. Оқибатда даъвогарларнинг ўзлари усти ялтироқ, ичи қалтироқ одамлар бўлиб чиқишди. Улар баландпарвоз сўзлар, кўкракка уриб қасам ичишлар, ваъдабозлик билан коллективни алдаб, одамларни чалғитиб, Асабоевга нисбатан иғво тарқатиб юришган.

Рустам Қурбонов ҳақиқий жиноятчи Шокир Асабоев эмас, даъвогарларнинг ўзлари эканлигини исбот қилди. Шокир Асабоев оқланди, даъвогарларнинг ниқоблари йиртилиб, эл-юрт олдида шарманда бўлдилар.

Юристлик қасамига содиқ бўлган Рустам Қурбонов йил сайин ҳурмат топиб, халқ, партия-ҳукуматимизнинг ишончини қозониб келмоқда. Унинг энг яхши фазилатларидан бири метиндек иродали, тадбиркор ва зукколигидир. Шунинг учун ҳам у энг қувончли дамларда ҳам, энг оғир кунларда ҳам ўзини йўқотмайди.

— Рустам ака,— дейди Октябрь район прокурори Раҳимжон Жўраев,— шундай аломат одамки, бир сўз билан айтганда, ўз фазилатлари билан барчага ўрнак бўла олади. Унинг иродаси кучли, ишда интизомли, ёшларга меҳрибон, қонунчилигимизда сабр-тоқатли одам. Биз қандай ишлаш, одамлар билан қандай муносабатда бўлишни Рустам акадан ўрганамиз.

Ҳақиқатан ҳам область прокурорининг ёрдамчиси Рустам Қурбонов ўзига нисбатан талабчан. У «Бировга ўргатиш учун аввал ўзинг ўрганган бўлишинг керак. Халқ билан ишлашинг учун халқ руҳиятини тушуниш лозим» дейди ва шунга ўзи ҳам амал қилади. Шу боисдан Рустам ака қўлида таълим олган Абдуллажон Ваҳобов, Ҳамидулла Тожиев, Тўлқин Шукуров, Исмоил Юсупов, Маҳмуд Мирзажонов, Карим Олчинбоев, Эркин Файзиев каби ёш юристлар республикамиз район ва шаҳарларида маҳорат билан меҳнат қилишяпти, эл-юрт ҳурматига сазовор бўлишяпти.

Рустам ака шогирдларига нисбатан қанчалик эътиборли ва қаттиққўллик билан муносабатда бўлса, ўз фарзандларига нисбатан ҳам худди шундай ҳақиқий педагоглардек муносабатда бўлиб таълим беради.

— Рустам аканинг ўғил-қизлари,— дейди Карим Олчинбоев,— меҳрда онаси Жўрахон аядек дилбар, ўқиш ва меҳнатда отасидек ҳаракатчан, интизомли ўсишмоқда. Улар мактабда ўқитувчилар ҳурматига муносиб бўлиб ўқиган бўлсалар, ишда барчанинг эътиборини қозониб, ҳурматга сазовор бўлишмоқда. Рустам аканинг етти фарзандидан учтаси ота изидан бориб, юрист бўлиб етишишган. Учқун Қурбонов Тошкент область суди раисининг биринчи ўринбосари, Ҳасан Қурбонов Тошкент шаҳар милиция бошқармасининг терговчиси, Ўткир Қурбонов Бекобод шаҳар автоинспекцияси ходими.

— Азиз болаларим,— деб насиҳат қилди Рустам ака бир галги суҳбатида,— қайси соҳада ишламанглар, ким бўлиб хизмат қилманглар, учта насиҳатимни эсда тутинглар: каттадир, кичикдир, жиноятчидир, ҳалол одамдир уни ҳурмат қилишни билинглар. Ҳаётда инсондан улуғи йўқ. Уйда ҳам, ишда ҳам тартиб-интизомли бўлинглар. Чунки, тартиб-интизомли одам доим ҳурмат топади. Учинчидан, меҳнатсевар бўлинглар. Меҳнатсевар одам ҳар доим, ҳар қаерда эл-юрт назарида, эътиборда бўлади. Ундай одамнинг иши ўнгидан келаверади.

Ҳақиқатан ҳам Рустам аканинг ўғил-қизлари ғоят интизомли, одобли, ҳамда меҳнатсевар. Чунки отанинг ҳаёт йўли уларга ҳаёт мактаби.

Рустам ака Улуғ Ватан уруши бошланиши биланоқ жангга отланди, ўзининг довюраклигини, Ватанга содиқлигини намоён этди. У Москва остоналаридаги жангларда матонат кўрсатди. Разведкага бориб, неча бор она юртининг мард ва содиқ ўғлони эканлигини исбот қилди. Бир неча бор яраланди, контузия бўлди, яна сафга кириб ғалаба учун жангни давом эттирди. Унинг кўксини безаб турган тўққиз орден-медал фикримиз далилидир.

— Рустам Қурбонович оқ кўнгил, камтар, ҳуштабиат одам.— дейди республика прокурори Нуъмон Бўрихўжаев,— бизнинг соҳа ғоят нозик соҳа. Юрист-психолог бўлмоғи, жиноятчи билан суҳбатда ҳушёр турмоғи, калаванинг учини топишда математиклардек зукко бўлмоғи лозим. Бугина эмас, жуда оғир, жуда босиқ бўлиши шарт

Ана шу мантиқ нуқтаи назаридан қараганда ҳам ўртоқ Рустам Қурбонов ҳурматга лойиқ юрист. У халқ орасида юриб совет қонунчилигимизнинг аълолигини, меҳнат аҳлининг вазифаларини эринмай тушунтиради. Қонунбузарларга қарши шафқатсиз, қонуннинг бузилмаслиги учун эҳтиёт чоралар ҳақида кўп суҳбатлашади. Рустам Қурбонович суҳбатида бўлганлар унинг ҳаётий фактларга бой, сермазмун фикрларини мароқ билан тинглайдилар...

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

УЕФА кубоги мусобақаларида қатнашаётган Москванинг «Спартак» командаси ўтган куни Тбилиси шаҳрида Испаниянинг «Валенсия» клубини қабул қилди. Учрашув бирмунча пассив ҳаракат билан бошланган бўлса-да, кейинчалик совет футболчилари ташаббусни ўз қўлларига олдилар. Гесс, Гаврилов, Калашников, Шавло, Черенков ва Поздняковлар бир неча қулай имкониятдан фойдалана олмадилар. Футболчиларимиз рақиб дарвозабони Бермель билан якка-ма-якка чиқиб ҳам тўп кирита олмадилар. Ўйин 0:0 ҳисобида тугади. Жавоб учрашуви икки ҳафтадан кейин бўлади. «Спартак» чорак финалга чиқиш учун ғолиб келиши ёки натижали дурангга эришиши керак.

Киевнинг «Динамо» футболчилари Лондонда «Ньюкасл» клуби билан учрашиб 1:2 ҳисобида ютқазишди.

Днепропетровскнинг «Днепр» командаси эса Индонезияда меҳмон бўлиб турибди. Совет спортчилари икки ўйин ўтказиб 1:0 ва 2:1 ҳисобида устун келишди.

МУТЛАҚ ЧЕМПИОНЛИК УЧУН

Москвадаги «Крылья Советов» спорт саройида бокс бўйича мамлакатнинг мутлақ чемпиони унвони учун иккинчи босқич мусобақалари давом этмоқда. 91 килограммгача ва ундан юқори вазндаги 17 боксчи турнирда қатнашиш истагини билдирди. Уларнинг энг кучлиси ҳозирги ғолиб ленинградлик Вячеслав Яковлевга қарши рингга чиқади.

Жаҳон кубоги соҳиби Валерий Абаджян мамлакат чемпиони Александр Лукстинни. ленинградлик Григорий Онешинко, ивановолик Андрей Орешкинни мағлубиятга учратди.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Рус шашкаси бўйича СССР 42 чемпионати Кишинев шаҳрида ўтаяпти. Қатнашчилар масофанинг ярмини босиб ўтишди. Республикамиз вакиллари М. Фозилов 5,5 очко билан, А. Тоштемиров эса 5 очко билан пешқадамлар сафидан жой олиб турибди.

ИККАЛА ЎЙИН ҲАМ ДУРАНГ

«Бинокор» навбатдаги учрашувларни Тюменнинг «Рубин» командаси билан ўтказди. Биринчи ўйинда ҳам, такрор учрашувда ҳам бир хил — 2:2 ҳисоби қайд этилди.

АНЪАНАВИЙ ТУРНИР

Республика шахмат-шашка клубида Азимдин Хўжаев хотира совриниучун анъанавий Бутуниттифоқ турнири давом этмоқда. 11 турдан сўнг бокулик халқаро классдаги спорт мастери Э. Магеррамов 9 очко билан пешқадамлик қилмоқда. Москвалик Р. Холмов ва новосибирсклик А. Тимошенко ҳисобида 7 тадан, республикамиз вакили Валерий Логиновда 6,5 та очко бор.

ЯНА ҒОЛИБ

Донецк шаҳрида самбо бўйича СССР кубоги учун ўтказилган мусобақаларда мутлақ оғир вазнда қатнашган ўзбекистонлик Владимир Сабодерёв биринчи фахрли ўринни эгаллади.

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Озарбайжон драматурги **АНОР** асари.
Э. ҚАЛАНДАРОВ музикаси

«ҚИЁФАЛАР ЁКИ «ЗАНЖИР»

(Икки пардали музикали ҳажвий комедия).

Таржимон ва қўшиқ текстлари муаллифи Ҳайдар МУҲАММАД.
Саҳналаштирувчи режиссёр Неъмат САИДХОНОВ.
Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Э. ТОШМАТОВ.
Рассом — А. ЖИБОЕДОВ.
Балетмейстер — Ш. АҲМЕДОВ.
Хормейстер — К. САЪДУЛЛАЕВ.
Концертмейстер — М. ФУРМАН.
Режиссёр ёрдамчилари — Р. МУҲИДДИНОВА, Р. ҚУРБОНОВ.

РОЛЛАРДА:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: С. ПУЛАТОВ, Х. ШАРИПОВ, М. ИХТИЁРОВА.
Ўзбекистон Ленин Комсомоли мукофотининг лауреати М. КАРИМОВА.
Солистлар: Ф. Фаёзов, С. Раҳимжонов, Д. Сафоева, Ф. Аҳмедов, Қ. Ҳамидов, Н. Рустамов, Р. Маъдиев, А. Мамарасулов, Р. Қурбонов, Р. Солиҳов, М. Ҳусанова, Х. Носиров, А. Салимов ва бошқалар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 Мультфильмлар. 10.10 — Бадиий фильм. 11.40 — Фильм-концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 17.30 — Телевизион очерк. 17.45 — «Ўсмирлар ижоди». 18.15 — «Монголия бўйлаб». Кинокўрсатув. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ягона оилада». Озарбайжон ССР. 21.30 — «Время». 22.05 — «Рус музейи». 22.35 — «Дунё воқеалари». 22.50 — «Кинопанорама».

МТ-II. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 4-синф. 10.05 ва 14.10 — Инглиз тили. 11.05 — Умумий биология. 11.35 ва 12.40 — Тарих. 7-синф. 12.05 — М. Луконин поэзияси. 13.10 — Музика. 3-синф. 13.40 — «Революцион плакат». 14.40 — Илмий-оммабоп фильм. 14.50 — «Звездочёт» телевизион журнали. 15.35 — Киноэпопея. 9-фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Г. Мустафин ижоди саҳифалари. 19.30 — «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45—Илмий-оммабоп фильмлар. 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — М. Ю. Лермонтов лирикасида Ватан мавзуи. 12.00 — Ёш томошабинлар театрининг спектакли. 13.05 — «Замандас». 13.55 — Бадиий фильм. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Мен, сен ва мультик». 18.40 — Кинокўрсатув. 19.30 — Кинопрограмма. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 — «Саҳна усталари». 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.05 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — Ўқувчилар учун консультация. 18.40 — Реклама. 19.00 — Чизма геометрия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Ҳовлидаги стадион». 20.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 21.30 — МТ-II.

●

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР** халқ артисти Иван **РУБАН** раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракциони гастроллари (19.30).

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси коллективи редакциянинг адабиёт ва санъат бўлими мудири Н. Эгамназаровга укаси **Шамши ЭГАМНАЗАРОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02385. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1737. 13